

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>Procentu likmes

Procentu likmes

Informācija par to, kā katrā ES dalībvalstī tiek aprēķinātas likumiskās procentu likmes.

Uz likumisko procentu aprēķināšanu saistībā ar tiesu iestāžu sadarbību civillietās un komercietās var attiekties vairāki Savienības tiesību akti. Tomēr likumiskie procenti šajos tiesību aktos nav sīkāk reglamentēti, tāpēc to, kā un uz kāda pamata aprēķināmas likumisko procentu likmes, nosaka valstu tiesību aktos.

Šāda informācija var būt svarīga pārrobežu lietās, un var būt nepieciešams tai piekļūt. Tāpēc Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls civillietās un komercietās ir izstrādājis faktu lapas, kurās sniegta informācija par to, kā dalībvalstis nosaka likumiskos procentus, vai tie ir paredzēti valstu tiesību aktos un, ja tā, ar kādu juridisko pamatu un pēc kādas likmes/kādā apmērā. Pieejama ir arī informācija par apstākļiem un nosacījumiem, kuros minētās likmes ir piemērojamas, un par to, kā tās tiek aprēķinātas.

Lai iegūtu sīkāku informāciju par konkrētu valsti, noklikšķiniet uz tās karodziņa.

Lapa atjaunināta: 30/05/2023

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

Procentu likmes - Beļģija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Likumā noteiktie procenti ir procentu likme, ko izmanto, lai aprēķinātu papildu summu, kas jāmaksā debitoram, kurš nav laikus veicis samaksu kreditoram.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumā noteiktos procentus civillietās (starp privātpersonām vai starp privātpersonu un tirgotāju) aprēķina, 12 mēnešu EURIBOR (*Euro Interbank Offered Rate*) likmei pieskaitot 2 %.

Komerccdarījumus (t.i. darījumus starp tirgotājiem un/vai uzņēmumiem) reglamentē 2002. gada 2. augusta Likums par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (*Wet van 2/08/2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties*). Šo procentu likmi piemēro tad, ja darījuma puses nav vienojušās citādi (līgumā paredzētā likme).

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Komerccdarījumu procentu likmes sešu mēnešu korekcija tiek paziņota Beļģijas Oficiālajā Vēstnesī (tīmekļa vietne *Belgisch staatsblad - Moniteur belge*): <http://www.ejustice.just.fgov.be>)

Papildu informācija ir pieejama Federālā ekonomikas pakalpojumu dienesta vietnē (<https://economie.fgov.be>)

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Papildu informācija bez maksas ir pieejama Federālā ekonomikas pakalpojumu dienesta tīmekļa vietnē (<https://economie.fgov.be>)

Lapa atjaunināta: 10/01/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Bulgārija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Likumiskie procenti Bulgārijas Republikā tiek reglamentēti, tomēr šis termins pašlaik nav definēts tiesību aktos.

Saskaņā ar tiesību teoriju "likumiskie procenti" ir procenti, par kuriem nevienojas (šādā gadījumā tas būtu sods), bet kuri ir paredzēti tiesību aktos. Likumiskie procenti par kavētu maksājumu (nokavējuma procenti) ir maksājami par finansiālu saistību izpildes kavējumu. Naudas parādsaistību neizpildes gadījumā kreditoram vienmēr ir tiesības saņemt kompensāciju atbilstoši likumisko procentu likmei, sākot no kavējuma sākuma dienas (sk. Saistību un līgumu likuma (ZZD) 86. panta 1. punkta pirmo teikumu). Augstākā kasācijas tiesa (*Varhoven kasatsionen sad* — VKS) ir izstrādājusi vienotu judikatūru, saskaņā ar kuru finansiālo saistību neizpilde ir maksājumu kavējums, kas dod kreditoram tiesības pieprasīt saistību neizpildes kompensāciju, kura saskaņā ar ZZD 86. panta 1. punktā paredzēto vispārīgo noteikumu ir likumiskie procenti, sākot no kavējuma sākuma dienas. Saskaņā ar ZZD 84. panta 2. punkta noteikumiem terminētu saistību gadījumā parādnieks nav izpildījis saistības pēc maksājuma termiņa beigām, bet, ja izpildei nav noteiktas dienas, parādnieks nav izpildījis saistības brīdī, kad kreditors par to ir informējis. Tāpēc likumisko procentu prasījuma pamatā ir apstākļu kopums, tostarp šādi elementi: parādu veido pamatsumma, parāda samaksas termiņš ir beidzies, bet maksāšanas saistības nav izpildītas, prasījuma priekšmets ir kompensācija par kaitējumu, kas objektīvi un loģiski rada neizpildi. Procentu prasījums ir papildu prasījums, taču zināmā mērā tas ir autonomas attiecībā pret galveno prasījumu, un galvenie elementi, kas kreditoram dod tiesības iesniegt šādu prasījumu, ietver pamatošanos uz saistību neizpildi, t. i., nepienācīgu rīkošanos attiecībā uz parāda pamatsummu.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Saskaņā ar Saistību un līgumu likuma 86. panta 1. punktu parādniekam, kurš neizpilda finansiālas saistības, ir pienākums maksāt kompensāciju atbilstoši likumisko procentu likmei, sākot no kavējuma sākuma dienas. Likumisko procentu likmi nosaka Ministru padome.

Pamatojoties uz ZZD 86. panta 2. punktu un lai transponētu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Direktīvu 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (OV L 48/1, 23.2.2011.), Ministru padome pieņēma 2012. gada 29. maija Dekrētu Nr. 100, ar ko nosaka likumisko procentu likmi par kavētiem maksājumiem levās un ārvalstu valūtā (stājās spēkā 2012. gada 1. jūlijā, atcelts), un 2014. gada 18. decembra Dekrētu Nr. 426, ar ko nosaka likumisko procentu likmi par kavētiem maksājumiem (stājās spēkā 2015. gada 1. janvārī), kuros noteikta likumisko procentu likme atbilstīgi bāzes procentu likmei, ko Bulgārijas Valsts banka noteikusi laikposmam pēc maksāšanas termiņa un kam pieskaitīti 10 procentu punkti. Likumisko procentu gada likme par nokavētiem maksājumiem ir Bulgārijas Valsts bankas bāzes likme, kas piemērojama no kārtējā gada 1. janvāra vai 1. jūlija, pluss 10 procentu punkti. Likumisko procentu dienas likme par nokavētiem maksājumiem ir 1/360 no gada likmes. Procentu likme, kas ir spēkā no kārtējā gada 1. janvāra, ir piemērojama par pirmo pusgadu, savukārt likme, kas ir spēkā no 1. jūlija, ir piemērojama par otro pusgadu.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Bulgārijas Valsts banka valsts oficiālajā izdevumā publicē bāzes likmi attiecīgajam periodam, izmantojot Valdes noteiktu metodiku. Bāzes likmi un tās izmaiņas publicē Bulgārijas Valsts bankas tīmekļa vietnē <http://www.bnb.bg/>. Vietnē ir arī norādīta bāzes likmes noteikšanas metodika.

Saistību un līgumu likuma 10. panta 3. punkts paredz, ka procenti par kavējuma procentiem (saliktie procenti) ir maksājami atbilstoši Bulgārijas Valsts bankas noteikumiem. Tomēr šādi noteikumi nav publicēti.

Saskaņā ar Komerclikuma (*Targovski zakon*) 294. panta 2. punktu komercdarījuma slēgšanas gadījumā procenti var būt maksājami par procentiem, ja puses par to ir skaidri vienojušās.

Ja prasība par likumisko procentu prasījumu tiek celta komercstrīdā, prasības paziņojumam ir jāpievieno paziņojums, kurā iekļauti aprēķini, kas vajadzīgi pieprasītās procentu summas noteikšanai. Šis Civilprocesa kodeksa (*Grazhdanski protsesualen kodeks*) 366. pantā paredzētais paziņojums ir nosacījums tam, lai prasības paziņojums būtu atbilstīgs, un, ja tas nav iesniegts, prasītājam tiks uzdots novērst šo neatbilstību vienas nedēļas laikā pēc informatīvā paziņojuma saņemšanas. Ja šie norādījumi netiks ievēroti, tiesai būs iemesls atsaukt prasības paziņojumu attiecībā uz prasību par likumisko procentu prasījumu.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Informācija par bāzes likmi un tās izmaiņām ir pieejama angļu un bulgāru valodā Bulgārijas Valsts bankas tīmekļa vietnē <http://www.bnb.bg/>.

Saistību un līgumu likums, Komerclikums un citi iepriekš minētie tiesību akti ir pieejami bulgāru valodā tīmekļa vietnē <https://lex.bg>.

Saistību un līgumu likums, Komerclikums un Ministru padomes 2014. gada 18. decembra Dekrēts Nr. 426, ar ko nosaka likumisko procentu likmi par kavētiem maksājumiem, ir pieejami bulgāru valodā arī tīmekļa vietnē <https://www.tita.bg/>.

Likumisko procentu summu var aprēķināt bez maksas, ievadot kavēto maksājumu pamatsummu un laikposmu pēc maksāšanas termiņa vienā no šiem elektroniskajiem tiešsaistes kalkulatoriem: https://www.calculator.bg/1/ihvi_zadaljenia.html vai <http://balans.bg>.

Lapa atjaunināta: 16/10/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Čehija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Jā. Procentus parasti reglamentē Likuma Nr. 89/2012 (Civillkodekss), 1802.-1806. pants, un tie ir definēti kā negatīvas finansiālas sekas, kas rodas automātiski *ex lege*, procentu veidā, ja debitors laicīgi neizpilda samaksas pienākumu. Likumā noteikto procentu apmēru nosaka saskaņā ar sekundārajiem tiesību aktiem (šobrīd – Valdības regula Nr. 351/2013).

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumā noteikto procentu apmēru aprēķina saskaņā ar tiesību aktiem, kas ir spēkā debitora saistību nepildīšanas pirmajā dienā.

Kopš 2014. gada 1. janvāra ir spēkā Čehijas valdības 2013. gada 16. oktobra regula Nr. 351/2013. *Tā nosaka nokavējuma procentu summu un ar parāda piedziņu saistītās izmaksas, kā arī likvidatora atalgojumu, likvidācijas administratoru un tiesas ieceltu iestādes locekli, kas pārstāv juridisku personu. Tāpat tajā ir reglamentēti noteikti jautājumi, kas ir saistīti ar Oficiālo Komerčiālo Vēstnesi, kā arī juridisko un fizisko personu publiskajiem reģistriem.* Saskaņā ar šo regulu gada nokavējuma procentu summa ir balsīta uz repo likmi, ko nosaka Čehijas Valsts banka par pirmo dienu kalendārajā periodā, kurā sākās saistību nepildīšana, palielinot to par astoņiem procentpunktiem. Šī procentu summa paliek nemainīga visā saistību nepildīšanas periodā.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Procentus par saistību nepildīšanu, kas sākās pirms Valdības regulas Nr. 351/2013 spēkā stāšanās, reglamentē iepriekš spēkā esošie tiesību akti, t.i., Valdības regula Nr. 142/1994; vienmēr jānorāda tiesību akta versija, kas bija spēkā saistību nepildīšanas pirmajā dienā.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=351&r=2013>

Lapa atjaunināta: 22/05/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Vācija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Jā. Likumā noteiktā procentu likme ir paredzēta Vācijas Civillkodeksa (*Bürgerliches Gesetzbuch*, BGB) 246. pantā. Ja procenti par parādu ir maksājami saskaņā ar tiesību aktiem vai juridisku darījumu, procentu likme ir četri procenti gadā, ja nav noteikts citādi.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumā noteikto procentu apmērs / likme	Kritēriji, piemērojot likumā noteikto procentu likmi (ja nepieciešams)	Juridiskais pamats
4 %	Standarta likme, ja nepastāv citi īpaši noteikumi vai panākta vienošanās par atkāpšanos no likmes.	Vācijas Civillkodeksa 246. pants
5 %	Divpusējos komercdarījumos (izņemot nokavējuma procentus), ja nav spēkā kāds no īpašajiem noteikumiem, kas paredz citādi.	Vācijas Tirdzniecības kodeksa (<i>Handelsgesetzbuch</i> , HGB) 352. pants
5 procentpunkti virs procentu pamatlīkmes, kas noteikta Vācijas tiesību aktos (*)	Ja aizņēmējs nepilda parādsaistības.	Vācijas Civillkodeksa 288. panta 1. punkts
9 procentpunkti virs procentu pamatlīkmes, kas noteikta Vācijas tiesību aktos (*)	Ja aizņēmējs nepilda saistības maksājuma pieprasījuma gadījumā un nav pamatā esošā juridiskā darījuma puse.	Vācijas Civillkodeksa 288. panta 2. punkts
5 procentpunkti virs procentu pamatlīkmes, kas noteikta Vācijas tiesību aktos (*)	Ja patērētājs nepilda patērētāja kredītīgumu, ja vien nav noslēgta hipotēka.	Vācijas Civillkodeksa 497. panta 1. punkta 1. teikums
5 procentpunkti vai 9 procentpunkti virs procentu pamatlīkmes, kas noteikta Vācijas tiesību aktos (*)	Naudas parāds no dienas, kad ir uzsākta tiesvedība (paziņojuma par pieteikumu/pavēstes nodošana), ne ātrāk kā, sākot ar atmaksas termiņa dienu.	Vācijas Civillkodeksa 291. pants

5 procentpunkti virs procentu pamatlīkmes, kas noteikta Vācijas tiesību aktos (*)	Tiesāšanās izdevumu gadījumā no dienas, kad ir saņemts lūgums izvērtēt izdevumus, un no atmaksas termiņa dienas ar nosacījumu, ka lūgums nav nepieciešams no dienas, kad ir pasludināts spriedums.	Vācijas Civilprocesa kodeksa (Zivilprozessordnung, ZPO) 104. panta 1. punkta 2. teikums
2 % virs procentu pamatlīkmes, kas noteikta Vācijas tiesību aktos (*), taču vismaz 6 %	Darījumiem, kas ietver čekus vai vekselus, kuros likumiskā procentu likme vairāk nekā 6 % apmērā ir piemērojama tikai iekšzemes čekiem vai vekseliem.	Vācijas Čeku Likuma (Scheckgesetz) 45. un 46. pants; Vācijas Vekseļu Likuma (Wechselgesetz) 28., 48. un 49. pants

(*) Vācijas tiesību aktos noteiktā procentu pamatlīkme nav vienāda ar ECB noteikto procentu pamatlīkmi. Lai iegūtu sīkāku informāciju par likmes aprēķināšanas kārtību, lūdzu, skatiet 3. jautājumu.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Vācijas tiesību aktos noteiktā procentu pamatlīkme nav vienāda ar ECB noteikto procentu pamatlīkmi. To aprēķina saskaņā ar Vācijas Civilkodeksa 247. pantu, un tā mainās katra gada 1. janvārī un 1. jūlijā. Pārskatu par procentu pamatlīkmes izmaiņām dažādos laika periodos saskaņā ar Vācijas Civilkodeksa 247. pantu vācu un angļu valodā var aplūkot šeit:

<https://www.bundesbank.de/de/bundesbank/organisation/agb-und-regelungen/basiszinssatz-607820>

Saskaņā ar Vācijas Civilkodeksa 289. pantu procenti par nokavējuma procentiem netiek iekasēti (salikto procentu aizliegums).

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Vācijas Civillikums vācu un angļu valodā ir pieejams šeit:

<http://www.gesetze-im-internet.de/bgb/index.html>

Citi iepriekšminētie tiesību akti un noteikumi vācu valodā ir pieejami šeit:

<http://www.gesetze-im-internet.de/zpo/index.html> (Civilprocesa kodekss, arī angļu valodā)

<http://www.gesetze-im-internet.de/hgb/index.html> (Tirdzniecības kodekss, arī daļēji angļu valodā)

<http://www.gesetze-im-internet.de/scheckg/index.html> (Likums par čekiem)

<http://www.gesetze-im-internet.de/wg/index.html> (Likums par vekseliem)

Lapa atjaunināta: 18/03/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešu kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Igaunija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Saskaņā ar Saistību tiesību likuma 113. pantu, ja tiek kavēta maksājumu saistību izpilde, kreditoram ir tiesības pieprasīt no debitora nokavējuma procentu apmaksu (sodu par maksājuma kavējumu) no pienākuma iestāšanās brīža līdz tā pienācīgai izpildei.

Ja nokavējuma procentu likme nav noteikta līgumā, kreditoram ir tiesības prasīt likumā noteikto procentu likmi. Saskaņā ar Saistību tiesību likuma 113. panta 1. daļu likumā noteiktā procentu likme ir vienāda ar Likuma 94. pantā norādīto likmi, pieskaitot tai astoņus procentus gadā. Saskaņā ar Likuma 94. panta 1. daļu likmi piemēro pa pusgadu ilgiem laikposmiem, un tai ir jābūt vienādai ar nokavējuma procentu likmi, ko piemēro Eiropas Centrālās bankas galvenajām refinansēšanas operācijām pirms katra gada 1. janvāra vai 1. jūlija.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Saistību tiesību likuma 94. pantā noteikto procentu likmi divas reizes gadā savā tīmekļa vietnē un oficiālajā laikrakstā *Ametlikud Teadaanded* publicē *Eesti Pank* (Igaunijas Banka). Aprēķinot likumā noteikto procentu summu, tai saskaņā ar Likuma 113. panta 1. punktu pieskaita astoņus procentus.

2019. gada otrajā pusē 94. pantā noteiktā procentu likme bija 0,00 %, savukārt likumā noteiktā procentu likme līdz ar to bija 0,00 % + 8 % = 8,00 %.

Dažādas likumā noteikto procentu likmes Igaunijā nav paredzētas. Saistību tiesību likuma 113. panta noteikumus piemēro visos gadījumos, kad tiek kavēta naudas saistību izpilde.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Sīkāka informācija par likumā noteikto procentu aprēķināšanu ir pieejama igauņu valodā, piemēram, patērētāju vietnē [Tarbijaveeb](#) vai juridiskās palīdzības vietnē [Jurist Aitab](#).

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Saistību Tiesību Likums ir publicēts [Valdības Vēstneša tīmekļa vietnē](#), un tā tulkojums angļu valodā ir pieejams [šeit](#).

Informācija par Eiropas Centrālās bankas spēkā esošo procentu likmi galvenajām refinansēšanas operācijām ir pieejama [Igaunijas Bankas tīmekļa vietnē](#).

Lapa atjaunināta: 18/04/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešu kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Īrija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Tiesību akti paredz procentu likmes piemērošanu dažādos gadījumos, piemēram, novēlotiem maksājumiem komercdarījumos, ar tiesas spriedumu apstiprinātiem parādiem, nesamaksātiem nodokļiem vai kavētiem nodokļu maksājumiem.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Tabulā norādītās likumisko procentu likmes attiecas uz prasījumiem civillietās un komercietās:

Likumisko procentu summa/likme	Likumisko procentu piemērošanas kritēriji (ja nepieciešams, piemēram, kavējums, patērētāju līgums, utt.)	Juridiskais pamats
		1840. gada Īrijas likuma par parādniekiem 26. nodaļa un 1981. gada Likuma par tiesām 20. nodaļa

8%	Procenti, kas ir piemērojami ar tiesas spriedumu apstiprinātiem parādiem, sākot no sprieduma spēkā stāšanās datuma	un Likumpamatots akts 12/1989 — 1981. gada Likums par tiesām, 1989. gada Rīkojums par (procentiem no tiesas izdevumiem)
8 %	Ja tiesa nolemj, ka personai ir jāmaksā naudas summa, noteiktos gadījumos tiesa drīkst piespriest arī procentu maksājumu par visu naudas summu vai tās daļu, kas pienākas par visu laika periodu vai tās daļu, kas ir pagājis no brīža, kad radās pamats prasības celšanai, līdz sprieduma pieņemšanas datumam.	1981. gada Likuma par tiesām 22. nodaļas 1) iedaļa un 1995. gada Likuma par tiesām un tiesu darbiniekiem 50. nodaļa un Likumpamatots akts 12/1989 — 1981. gada Likums par tiesām, 1989. gada Rīkojums par (procentiem no tiesas izdevumiem)
8 %	Procentus piemēro tiesas piespriestajām izmaksām, sākot no datuma, kad tiek konstatēta izmaksu summa (kad notikusi pušu vienošanās vai kad minētās izmaksas ir noteicis tiesas ierēdnis).	2002. gada Likuma par tiesām un tiesu darbiniekiem 30. nodaļa, kurā veikti grozījumi ar 2004. gada Likuma par civiltatbildību un tiesām 41. nodaļu un Likumpamatots akts 544/2004 (rīkojums par uzsākšanu)
Eiropas Centrālās bankas galvenā refinansēšanas likme (kas katru gadu tiek noteikta 1. janvārī un 1. jūlijā) plus 8 procentpunkti	Kreditora tiesības pieprasīt likumiskos procentus par kavētu maksājumu, ja maksājums ir novēlots saistībā ar tirdzniecības līgumiem, kas noslēgti pēc 2013. gada 16. marta	Likumpamatots akts Nr. 580/2012 — 2012. gada Eiropas Kopienų noteikumi (par kavētiem maksājumiem komercdarījumos)
Eiropas Centrālās bankas galvenā refinansēšanas likme (kas katru gadu tiek noteikta 1. janvārī un 1. jūlijā) plus 7 procentpunkti	Kreditora tiesības pieprasīt procentus par kavētu maksājumu, ja maksājums ir novēlots saistībā ar tirdzniecības līgumiem, kas noslēgti laikā no 2002. gada 7. augusta līdz 2013. gada 15. martam, un pieprasīto kavēto maksājumu procentu summa pārsniedz EUR 5,00.	Likumpamatots akts Nr. 388/2002 — 2002. gada Eiropas Kopienų noteikumi (par kavētiem maksājumiem komercdarījumos)

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Nav piemērojams. Skatīt tabulu iepriekš tekstā.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Tiesību akti ir pieejami tiešsaistē šādā adresē: <http://www.irishstatutebook.ie/eli/1996/act/33/enacted/en/html?q=Divorce>

Lapa atjaunināta: 12/04/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Grieķija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Grieķijas tiesību aktos ir paredzēti likumā noteiktie procenti. Likumā noteiktie procenti tiek izteikti kā procentu likme, t.i., procenti no summas par noteiktu laika periodu, ko tieši nosaka tiesību aktos. Visizplatītākais likumā noteikto procentu veids ir nokavējuma procenti jeb procenti, ko debitors ir parādā no saistību nepildīšanas brīža. Civilt kodeksa 301., 346., 529. un 720. pantā ir paredzēti arī citi gadījumi, kad piemēro likumā noteiktos procentus.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumā noteikto procentu likme par nokavētu maksājumu parasti tiek izteikta kā divi procentpunkti virs maksimālās līgumā paredzētās procentu likmes, ko iepriekš ar lēmumu noteicis Grieķijas Bankas prezidents un kas 2001. gadā saskaņota ar attiecīgo Eiropas Centrālās bankas procentu likmi (Monētārās Politikas Padomes Likums Nr. 47/2000 un Likuma Nr. 2842/2000 3. panta 2. punkts). Piemēram, nebanku soda procentu likme bija diapazonā no 12 % (konsekventi piemēroja no 1946. līdz 1979. gadam) līdz 44 % (1992. gadā, kad tā sāka pakāpeniski samazināties). Šobrīd tās apmērs ir 7,30 %.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Grieķijas Bankas tīmekļa vietnē ir pieejama nebanku procentu likmju tabula (kopš 1946. gada) (http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Statistics/rates_markets/monetary/exotrapezika.aspx), lai gan atšķirībā no citām vietnēm, piemēram, NOMOS vai ISOKRATIS (*dsanet*), šī tīmekļa vietne nepiedāvā automātisku metodi, lai aprēķinātu likumā noteikto procentu likmi.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Grieķijas Bankai jā, bet ne citām, jo pakalpojumi tiek sniegti abonentiem.

Lapa atjaunināta: 07/02/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [es](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#)

Procentu likmes - Spānija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Spānijā likumiskie procenti ir paredzēti kā papildu tiesiskās aizsardzības līdzeklis, lai noteiktu zaudējumu kompensācijas apmēru, ja nav panākta vienošanās starp pusēm un ja debitors nepilda savas saistības. Tas ir paredzēts Civill kodeksa (*Código Civil*) 1108. pantā, saskaņā ar kuru nenomaksātais parāds ir izsakāms vai konvertējams skaidras naudas izteiksmē.

Likumiskie procenti nav skaidri definēti.

Tomēr pastāv dažāda veida likumiskie procenti. Visizplatītākā likme ir Civill kodeksā minētā likme. Tomēr arī citos jautājumos tiesību akti paredz noteiktas procentu likmes, kuras daudzos gadījumos aprēķina atkarībā no noteiktiem likumiskajiem procentiem. Gadījumos, kad šīs procentu likmes ir piemērojamas, tās var uzskatīt arī par likumiskajiem procentiem tādā nozīmē, ka tās ir noteiktas ar likumu. Tās ietver tālāk norādīto.

- *Attiecībā uz hipotekārajiem kredītiem* — ar 2013. gada 14. maija Likumu Nr. 1/2013 tiek grozīts Hipotēku likuma (*Ley Hipotecaria*) 114. pants un noteikta nokavējuma procentu maksimālā likme — ņemot aizdevumu pamata dzīvesvietas iegādei, ja hipotēka tiek izsniegta pašam mājoklim, tā ir vienāda ar trīskāršu likumisko procentu apmēru (šobrīd 9 %).

Ar Likumu par hipotekāro kredītu līgumiem (*Ley Reguladora de los Contratos de Crédito Inmobiliario*) ir grozīts 114. panta teksts, kura jaunais formulējums stājās spēkā 2019. gada 16. jūnijā. Tas paredz, ka nokavējuma procenti ir parasta procentu likme, kam pieskaita 3 procentpunktus par periodu, kurā maksājums nav veikts. Tas attiecas uz aizdevumiem, ko saņēmušas privātpersonas, kā nodrošinājumu izmantojot mājokļa īpašuma hipotēkas. Nokavējuma procentus nekādā gadījumā nedrīkst kapitalizēt. Līgumi, kas ir pretrunā šim noteikumam par nokavējuma procentiem, nav pieņemami.

- Likuma Nr. 16/2011 par patēriņa kredītlīgumiem (*Contratos de Crédito al Consumo*) 20. panta 4. punktā ir noteikta augšējā robeža, kas ir šādu darījumu likumisko procentu likme, kura reizināta ar 2,5.

- Ja vien nav panākta cita veida vienošanās, Likuma Nr. 3/2004 par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (*lucha contra la morosidad en las operaciones mercantiles*) 7. pants paredz nokavējuma procentu likumisko likmi, ko parādniekam ir pienākums maksāt — tā ir summa, ko iegūst, saskaitot procentu likmi, kādu Eiropas Centrālā banka piemērojusi tās pēdējam galvenajam refinansēšanas darījumam, kas veikts pirms kārtējā kalendārā gada pusgada pirmās dienas, un astoņus procentpunktus.

Ar procentu likmi, ko Eiropas Centrālā banka piemēro saviem galvenajiem refinansēšanas darījumiem, saprot procentu likmi, kuru piemēro gadījumos, kad šie darījumi ir fiksētas likmes izsoles. Ja galvenais refinansēšanas darījums ir jāveic kā mainīgas likmes izsole, saistībā ar šo procentu likmi atsauca uz procentu robežlikmi, kas izriet no šīs izsoles.

Tiesību aktos paredzēto kavējuma procentu likmi, kas noteikta saskaņā ar šā punkta noteikumiem, piemēro sešus mēnešus no tās noteikšanas dienas.

- *Attiecībā uz apdrošināšanas līgumiem* — 1980. gada 8. oktobra Likuma Nr. 50/1980 par apdrošināšanas līgumiem (*Ley del Contrato de Seguro*) 20. panta 4. punktā ir paredzēts sods par apdrošināšanas sabiedrību nepamatotu kavējumu, izmaksājot atlīdzību personām, kuras skar prasījumi, ko sedz šo personu parakstītie apdrošināšanas līgumi, piemērojot gada procentu likmi, kura ir vienāda ar likumisko procentu likmi, kas ir spēkā brīdī, kad iestājas maksājuma termiņš, kam pieskaita 50 %. Ja atlīdzība netiek izmaksāta divu gadu laikā pēc prasības iesniegšanas, tiesnesim ir jāpiemēro apdrošinātājam gada procentu likme, kas nav mazāka par 20 %.

“Pēc sprieduma spēkā esošie procenti” (*interés procesal*), kas minēti 2000. gada 7. janvāra Civilprocesa likuma Nr. 1/2000 (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) 576. pantā, kurā noteikts, ka tad, kad spriedums vai lēmums par naudas piespiedu samaksu ir pasludināts pirmajā instancē, kreditoram iestājas pienākums samaksāt gada procentus saskaņā ar likumisko procentu likmi, kam pieskaitīti divi procentpunkti, vai procentu likmi, par kuru puses vienojas, vai likmi, ko paredz speciālā tiesību norma.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Procentu likme ik gadu tiek noteikta budžeta tiesību aktos.

Likme 2017. gadam ir noteikta 27. oktobra Likuma Nr. 3/2017 par valsts vispārējo budžetu (*Ley de Presupuestos Generales del Estado*) Papildu noteikumā Nr. 34, kas paredz, ka tā ir:

- 3,00 %, kamēr budžets ir spēkā.

- Tajā pašā periodā nokavējuma procentu likme, kas minēta 2003. gada 17. decembra Vispārējā likuma Nr. 58/2003 par nodokļiem (*Ley General Tributaria*) 26. pantā, ir 3,75 %.

- Tajā pašā periodā nokavējuma procentu likme, kas minēta 2003. gada 17. novembra Vispārējā likuma Nr. 38/2003 par subsīdijām (*Ley General de Subvenciones*) 38. panta 2. punktā, ir 3,75 %.

Ar Spānijas Bankas publicētajām procentu likmēm var iepazīties tīmekļa vietnē:

 <https://cliente.bancario.bde.es/pcb/es/menu-horizontal/productos/servici/relacionados/tiposintereses/>

Kā norādīts atbildē uz iepriekšējo jautājumu, papildus Civill kodeksa 1108. pantā paredzētajiem procentiem, nosakot kompensāciju nesamaksātu finansiālu prasību gadījumā, spēkā ir dažādas tiesību aktos noteiktās procentu likmes. Tās ietver tālāk norādīto.

- *Attiecībā uz hipotekārajiem kredītiem* — ar 2013. gada 14. maija Likumu Nr. 1/2013 tiek grozīts Hipotēku likuma (*Ley Hipotecaria*) 114. pants un noteikta nokavējuma procentu maksimālā likme — ņemot aizdevumu pamata dzīvesvietas iegādei, ja hipotēka tiek izsniegta pašam mājoklim, tā ir vienāda ar trīskāršu likumisko procentu apmēru.

Ar Likumu par hipotekāro kredītu līgumiem (*Ley Reguladora de los Contratos de Crédito Inmobiliario*) ir grozīts 114. panta teksts, kura jaunais formulējums stājās spēkā 2019. gada 16. jūnijā. Tas paredz, ka nokavējuma procenti ir parasta procentu likme, kam pieskaita 3 procentpunktus par periodu, kurā maksājums nav veikts. Tas attiecas uz aizdevumiem, ko saņēmušas privātpersonas, kā nodrošinājumu izmantojot mājokļa īpašuma hipotēkas. Nokavējuma procentus nekādā gadījumā nedrīkst kapitalizēt. Līgumi, kas ir pretrunā šim noteikumam par nokavējuma procentiem, nav pieņemami.

- Likuma Nr. 16/2011 par patēriņa kredītlīgumiem (*Contratos de Crédito al Consumo*) 20. panta 4. punktā ir noteikta augšējā robeža, kas ir šādu darījumu likumisko procentu likme, kura reizināta ar 2,5.

- Ja vien nav panākta vienošanās par nokavējuma procentiem, Likuma Nr. 3/2004 par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (*lucha contra la morosidad en las operaciones mercantiles*) 7. pants paredz nokavējuma procentu likumisko likmi, ko parādniekam ir pienākums maksāt — tā ir summa, ko iegūst, saskaitot procentu likmi, kādu Eiropas Centrālā banka piemērojusi tās pēdējam galvenajam refinansēšanas darījumam, kas veikts pirms kārtējā kalendārā gada pusgada pirmās dienas, un astoņus procentpunktus.

Ar procentu likmi, ko Eiropas Centrālā banka piemēro saviem galvenajiem refinansēšanas darījumiem, saprot procentu likmi, kuru piemēro gadījumos, kad šie darījumi ir fiksētas likmes izsoles. Ja galvenais refinansēšanas darījums ir jāveic kā mainīgas likmes izsole, saistībā ar šo procentu likmi atsauca uz procentu robežlikmi, kas izriet no šīs izsoles.

Tiesību aktos paredzēto kavējuma procentu likmi, kas noteikta saskaņā ar šā punkta noteikumiem, piemēro sešus mēnešus no tās noteikšanas dienas.

- *Attiecībā uz apdrošināšanas līgumiem* — 1980. gada 8. oktobra Likuma Nr. 50/1980 par apdrošināšanas līgumiem (*Ley del Contrato de Seguro*) 20. panta 4. punktā ir paredzēts sods par apdrošināšanas sabiedrību nepamatotu kavējumu, izmaksājot atlīdzību personām, kuras skar prasījumi, ko sedz šo personu

parakstītie apdrošināšanas līgumi, piemērojot gada procentu likmi, kura ir vienāda ar likumisko procentu likmi, kas ir spēkā brīdī, kad iestājas maksājuma termiņš, kam pieskaita 50 %. Ja atbildība netiek izmaksāta divu gadu laikā pēc prasības iesniegšanas, tiesnesim ir jāpiemēro apdrošinātājam gada procentu likme, kas nav mazāka par 20 %.

“Pēc sprieduma spēkā esošie procenti” (*interés procesal*), kas minēti 2000. gada 7. janvāra Civilprocesa likuma Nr. 1/2000 (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) 576. pantā, kurā noteikts, ka tad, kad spriedums vai lēmums par naudas piespiedu samaksu ir pasludināts pirmajā instancē, kreditoram iestājas pienākums samaksāt gada procentus saskaņā ar likumisko procentu likmi, kam pieskaitīti divi procentpunkti, vai procentu likmi, par kuru puses vienojas, vai likmi, ko paredz speciālā tiesību norma.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Ar procentu likmēm var iepazīties iepriekšējā atbildē norādītajā tīmekļa vietnē.

<https://cliente bancario.bde.es/pcb/es/menu-horizontal/productoservici/relacionados/tiposinteres/>

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Jā, šajā tīmekļa vietnē:

<https://cliente bancario.bde.es/pcb/es/menu-horizontal/productoservici/relacionados/tiposinteres>

Lapa atjaunināta: 19/08/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [hr](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#)

Procentu likmes - Horvātija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Jā. Likumiskie nokavējuma procenti ir procenti, kas parādniekam ir jāmaksā par nenokārtotu finansiālu saistību. Tāpēc parādniekam, kurš laikā neizpilda finansiālu saistību, papildus pamatsummai ir jāsamaksā arī nokavējuma procenti.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likums, kas vispārīgi regulē likumiskos procentus, ir Civilsaistību likums (*Zakon o obveznim odnosima*) (*Narodne Novine* (NN; Horvātijas Republikas Oficiālais Vēstnesis), Nr. 35/05, 41/08, 125/11 un 29/18), 29.–31. pants. Šis likums ir piemērojams visos gadījumos, izņemot, ja speciālie tiesību akti attiecībā uz konkrētām personām un saistībām paredz citus noteikumus. Atbilstoši minētajam likumam likumiskie nokavējuma procenti par saistībām, kas izriet no komercīgumiem un līgumiem starp tirgotāju un personu, kura ir publisko tiesību subjekts, tiek noteikti reizi pusgadā, par pieciem procentu punktiem palielinot vidējo procentu likmi viena gada aizdevumiem nefinanšu sabiedrībām un ko aprēķina par pārskata periodu pirms kārtējā sešu mēnešu perioda, citu saistību gadījumā to palielina par trīs procentu punktiem.

Vidējo procentu likmi pārskata periodam nosaka Horvātijas Valsts banka (*Hrvatska narodna banka*), kurai tā jāpublicē 1. janvārī un 1. jūlijā *Narodne Novine* — Horvātijas Republikas Oficiālajā Vēstnesī.

Vidējā procentu likme, ko izmanto, lai aprēķinātu likumisko procentu likmes kārtējam sešu mēnešu periodam (no 2020. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam), ir 3,11 %. Tādējādi par periodu no 2017. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam likumiskā nokavējuma procentu likme saistībām, kas izriet no komercīgumiem un līgumiem starp tirgotāju un personu, kura ir publisko tiesību subjekts, ir 8,11 %, bet citu veidu attiecībām (piemēram, attiecībām, kas izriet no kredītīgumiem un citiem civiltiesību līgumiem, ārpuslīgumiskām saistībām — kompensācija, netaisna iedzīvošanās) tā ir 6,11 %.

Speciālais likums, kas nosaka likumisko nokavējuma procentu likmi konkrētām saistībām, ir Finanšu darījumu un Finanšu darījumu un pirmsbankrota norēķinu likums (*Zakon o finansijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi*) (NN Nr. 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15 un 78/15). Ar šo likumu ir transponēta Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Direktīva 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos. Šis likums ir piemērojams kavētiem maksājumiem komercdarījumos starp uzņēmumiem un starp uzņēmumiem un publisko tiesību subjektiem par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu par samaksu, ja publisko tiesību subjekts ir parādnieks. Saskaņā ar minēto likumu likumiskie procenti par maksājumu kavējumiem ir etalonlikme pluss astoņi procentu punkti. Etalonlikme ir vidējā procentu likme viena gada aizdevumiem nefinanšu sabiedrībām, ko aprēķina par pārskata periodu pirms kārtējā sešu mēnešu perioda, atskaitot trīs procentu punktus.

Vidējo procentu likmi pārskata periodam nosaka Horvātijas Valsts banka (*Hrvatska narodna banka*), kurai tā jāpublicē 1. janvārī un 1. jūlijā *Narodne Novine* — Horvātijas Republikas Oficiālajā Vēstnesī.

Etalonlikme, ko izmanto, lai aprēķinātu likumisko procentu likmes kārtējam sešu mēnešu periodam (no 2020. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam), ir 0,11 %. Tādējādi laikposmā no 2017. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 30. jūnijam likumisko procentu likme par maksājumu kavējumiem komercdarījumos starp uzņēmējiem un uzņēmējiem un personām, kuras ir publisko tiesību subjekti, ja persona, kas ir publisko tiesību subjekts, ir parādnieks, ir 8,11 %.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Vidējo procentu likmi pārskata periodam nosaka Horvātijas Valsts banka (*Hrvatska narodna banka*), kurai tā jāpublicē 1. janvārī un 1. jūlijā *Narodne Novine* — Horvātijas Republikas Oficiālajā Vēstnesī.

Narodne Novine var piekļūt, klikšķinot uz šo saiti: <https://narodne-novine.nn.hr/>

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Narodne Novine var piekļūt bez maksas, klikšķinot uz šo saiti: <https://narodne-novine.nn.hr/>

Lapa atjaunināta: 14/12/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Itālija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Itālijas tiesībās pastāv nošķirums starp parastajiem procentiem, nokavējuma procentiem un kompensācijas procentiem. Parasto procentu funkcija ir nodrošināt atbildību, proti, apmaiņā pret personas (kurai jāmaksā procenti) gūto labumu no naudas līdzekļiem, ko tai aizdevušas citas personas. Nokavējuma procenti pēc to būtības ir kompensējoši, tos aprēķina par kavētiem maksājumiem un nosaka oficiālā paziņojumā pa samaksu, ko izsniedz parādniekam. Kompensācijas procenti ir maksājami kreditoram, ja debitors kavējas ar parāda summu atmaksu, ņemot vērā labumu, ko debitors ir guvis, nekavējoties

neatmaksājot parādu. Šādi procenti sastāv no taisnīgas atlīdzības un uzkrātiem procentiem, pat ja prasījums nav par konkrētu summu un apmaksas termiņš vēl nav iestājies. Tomēr likumiskie procenti ir noteikti tiesību aktos par finansiālajām saistībām; no dienas, kas seko maksājuma termiņa dienai, parādniekam ir jāmaksā kreditoram likumiskie procenti pat tad, ja iepriekš nebija jāmaksā procenti un pat ja kreditors nav konstatējis viņam nodarītu kaitējumu (Civillkodeksa (*Codice Civile*) 1224. panta I daļa). Konkrēti, saskaņā ar Civillkodeksa 1224. pantu (finansiālo saistību neizpilde) “*par saistībām, kas attiecas uz naudas summu, likumiskos procentus aprēķina no dienas, kas seko maksājuma termiņam, pat tad, ja iepriekš nebija jāmaksā procenti un pat ja kreditors nav konstatējis viņam nodarītu kaitējumu. Ja pirms kavētā maksājuma datuma bija jāmaksā procenti, kas ir lielāki par likumiskajiem procentiem, ir jāmaksā nokavējuma procenti par to pašu summu.*” Ikviens kreditors, kurš konstatēs, ka viņam ir nodarīts lielāks kaitējums, saņems papildu kompensāciju (kaitējums naudas devalvācijas rezultātā). Šī kompensācija netiks maksāta, ja ir bijusi vienošanās par nokavējuma procentiem.

Itālijas Civillkodeksa 1282. pantā noteikts, ka par prasījumiem par zināmām maksājāmām summām procentus maksā automātiski, ja vien tiesību aktos vai attiecīgajā prasībā nav noteikts.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Par **likumisko procentu** summu reizi gadā lemj Itālijas Valsts kase (tagad Ekonomikas un finanšu ministrija), katra gada 15. decembrī izdodot dekrētu. Ja puses ir vienojušās par procentu likmi, tiek izmantota to nolemtā likme. Tomēr par likmi jāvienojas rakstiski, un tā nedrīkst būt lielāka par maksimālo pieļaujamo likmi saskaņā ar Likumu par pārmērīgi augstas procentu likmes ierobežošanu (1996. gada 7. marta Likums Nr. 108), citādi procenti tiks uzskatīti par pārlieku augstiem un attiecīgi spēkā neesošiem. Šādos gadījumos procenti nav jāmaksā (Civillikuma 1815. pants). Ja puses ir vienojušās piemērot līgumisko procentu likmi, bet nav noteikušas tās apmēru, tiek piemērota likumiskā procentu likme. Itālijas tiesību sistēmā situācija attiecībā uz **nokavējuma procentiem** daļēji atšķiras no situācijas attiecībā uz likumiskajiem procentiem. Nokavējuma procenti ir paredzēti kā sods (parādniekam) un kompensācija (kreditoram). Tie ir saistīti ar finanšu saistību neizpildi pēc kavēta vai neveikta maksājuma par pakalpojumu tiesību aktos paredzētajā periodā vai balstoties uz pušu panākto vienošanos. Lai kreditors varētu pieprasīt nokavējuma procentus, parādniekam jābūt kavētiem maksājumiem. Termins „kavēti maksājumi” apzīmē parādnieka saistību izpildes kavējumu. Lai varētu uzskatīt, ka maksājumi ir kavēti, jābūt pagājušam apmaksas termiņam un parādniekam jābūt iesniegtam paziņojumam par maksāšanu jeb formālam dokumentam, ar kuru kreditors aicina veikt maksājuma apmaksu. Saskaņā ar Civillikumu nokavējuma procenti ir jāmaksā, piemērojot likumisko procentu likmi vai tiesību aktos noteikto likmi. Tomēr, ja par likumisko procentu likmi lielāki procenti bija jāapmaksā, pirms parādnieks saņēma paziņojumu par maksāšanu, procenti par kavētiem maksājumiem ir tādā pašā apmērā (Civillikuma 1224. pants).

Saskaņā ar Civillikuma 1284. pantu likumisko procentu likmi reizi gadā nosaka ekonomikas un finanšu ministrs. Izmantojot Itālijas Republikas Oficiālajā Vēstnesī (*Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana*) publicēto dekrētu, ministrs maina likmi, pamatojoties uz valsts obligāciju gada vidējo ienesīgumu ne vairāk kā 12 mēnešu laikā, ņemot vērā gada laikā fiksēto inflāciju. Šis apmērs tiek noteikts ne vēlāk kā 15. decembrī gadu pirms tā gada, uz kuru attiecas likme. Ja jaunā likme nav noteikta līdz 15. decembrim, esošā likme paliks nemainīga arī nākamajā gadā.

Kopš 2021. gada 1. janvāra likumisko procentu likme ir 0,01 %.

LIKUMISKO PROCENTU LIKMJU TABULA			
No	Līdz	Likme	Tiesību akts
1.1.1999.	31.12.2000.	2,50 %	10.12.1998. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2001.	31.12.2001.	3,50 %	11.12.2000. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2002.	31.12.2003.	3,00 %	11.12.2001. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2004.	31.12.2007.	2,50 %	1.12.2003. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2008.	31.12.2009.	3,00 %	12.12.2007. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2010.	31.12.2010.	1,00 %	4.12.2009. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2011.	31.12.2011.	1,50 %	7.12.2010. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2012.	31.12.2013.	2,50 %	12.12.2011. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2014.	31.12.2014.	1,00 %	12.12.2013. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2015.	31.12.2015.	0,50 %	11.12.2014. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2016.	31.12.2016.	0,20 %	11.12.2015. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2017.	31.12.2017.	0,10 %	7.12.2016. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2018.	31.12.2018.	0,30 %	13.12.2017. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2019.	31.12.2019.	0,80 %	12.12.2018. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2020.	31.12.2020.	0,05 %	12.12.2019. Ministru (Valsts kases) dekrēts
1.1.2021.	31.12.2021.	0,01 %	11.12.2020. Ministru (Valsts kases) dekrēts

Par likumisko procentu likmi augstāki procenti jānosaka rakstiski, citādi ir piemērojama likumisko procentu likme.

Kavējumiem komercdarījumos piemēro *ad hoc* ES noteikumu, kas ietverts valsts tiesību aktos, proti, 2002. gada 9. oktobra Likumdošanas dekrētā Nr. 231, kas grozīts ar 2012. gada 9. novembra Likumdošanas dekrētu Nr. 192, lai pilnībā transponētu Direktīvu 2011/7/ES atbilstīgi 2011. gada 11. novembra Likuma Nr. 180 10. panta 1. punktam. **Ja puses nav vienojušās par likmi no brīža, kad ir iesniegts dokuments, uz kura pamata ierosināta lieta, likumisko procentu likme būs vienāda ar īpašajā likumā paredzēto likmi attiecībā uz kavētiem maksājumiem komercdarījumos** (skatīt tālāk). Šis noteikums attiecas arī uz šķīrējtiesas procesu ierosināto darbību.

Īpaši tiesību akti attiecībā uz kavētiem maksājumiem komercdarījumos. Lai īstenotu Direktīvu 2000/35/EK par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos, Itālijas likumdevējs izdeva Likumdošanas dekrētu Nr. 231/2002 (ar grozījumiem). Tajā kā procenti par kavētiem maksājumiem komercdarījumos skaidri paredzēta par likumisko procentu likmi augstāka procentu likme. Saskaņā ar Likumdošanas dekrētu Nr. 231/2002 komercdarījumi ir “jebkāda veida līgumi starp uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un valsts iestādēm, kas ietver tikai vai lielākoties preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, par to saņemot samaksu”. Dekrēts paredz, ka komercdarījumu kontekstā “jebkurš, kas netaisnīgi cieš kavēta maksājuma dēļ, ir tiesīgs saņemt automātisku kavēta maksājuma procentu maksājumu, kas stājas spēkā bez formāla maksāšanas paziņojuma nepieciešamības, sākot no apmaksas termiņa beigu dienas”, ja vien parādnieks nespēj pierādīt, ka nemaksāšana ir tādu apstākļu rezultāts, kuros viņš nav vainojams. Saskaņā ar šo tiesību aktu komercdarījumos procentu par kavētiem maksājumiem pamatā ir likmes, ko katru gadu nosaka Ekonomikas un finanšu ministrija un kas apkopota tālāk redzamajā tabulā, norādot, ka: a) pirmajā gada pusē, uz kuru attiecas kavējums, tiek izmantota tā gada 1. janvārī spēkā esošā likme; b) otrajā gada pusē, uz kuru attiecas kavējums, tiek izmantota tā gada 1. jūlijā spēkā esošā likme.

Tabula ar kavēto maksājumu procentu likmju izmaiņām laika gaitā, sākot ar 2002. gadu:

KAVĒTO MAKSĀJUMU PROCENTU LIKMJU TABULA saskaņā ar Likumdošanas dekrētu Nr. 231/2002			

No	Līdz	ECB likme	Palielinājuma likme	Kopā
1.7.2002.	31.12.2002.	3,35 %	7,00 %	10,35 %
1.1.2003.	30.6.2003.	2,85 %	7,00 %	9,85 %
1.7.2003.	31.12.2003.	2,10 %	7,00 %	9,10 %
1.1.2004.	30.6.2004.	2,02 %	7,00 %	9,02 %
1.7.2004.	31.12.2004.	2,01 %	7,00 %	9,01 %
1.1.2005.	30.6.2005.	2,09 %	7,00 %	9,09 %
1.7.2005.	31.12.2005.	2,05 %	7,00 %	9,05 %
1.1.2006.	30.6.2006.	2,25 %	7,00 %	9,25 %
1.7.2006.	31.12.2006.	2,83 %	7,00 %	9,83 %
1.1.2007.	30.6.2007.	3,58 %	7,00 %	10,58 %
1.7.2007.	31.12.2007.	4,07 %	7,00 %	11,07 %
1.1.2008.	30.6.2008.	4,20 %	7,00 %	11,20 %
1.7.2008.	31.12.2008.	4,10 %	7,00 %	11,10 %
1.1.2009.	30.6.2009.	2,50 %	7,00 %	9,50 %
1.7.2009.	31.12.2009.	1,00 %	7,00 %	8,00 %
1.1.2010.	30.6.2010.	1,00 %	7,00 %	8,00 %
1.7.2010.	31.12.2010.	1,00 %	7,00 %	8,00 %
1.1.2011.	30/06/2011.	1,00 %	7,00 %	8,00 %
1.7.2011.	31.12.2011.	1,25 %	7,00 %	8,25 %
1.1.2012.	30.6.2012.	1,00 %	7,00 %	8,00 %
1.7.2012.	31.12.2012.	1,00 %	7,00 %	8,00 %
1.1.2013.	30.6.2013.	0,75 %	8,00 %	8,75 %
1.7.2013.	31.12.2013.	0,50 %	8,00 %	8,50 %
1.1.2014.	30.6.2014.	0,25 %	8,00 %	8,25 %
1.7.2014.	31.12.2014.	0,15 %	8,00 %	8,15 %
1.1.2015.	30.6.2015.	0,05 %	8,00 %	8,05 %
1.7.2015.	31.12.2015.	0,05 %	8,00 %	8,05 %
1.1.2016.	30.6.2016.	0,05 %	8,00 %	8,05 %
1.7.2016.	31.12.2016.	0,00 %	8,00 %	8,00 %
1.1.2017.	30.6.2017.	0,00 %	8,00 %	8,00 %
1.7.2017.	31.12.2017.	0,00 %	8,00 %	8,00 %
1.1.2018.	30.6.2018.	0,00 %	8,00 %	8,00 %
1.7.2018.	31.12.2018.	0,00 %	8,00 %	8,00 %
1.1.2019.	30.6.2019.	0,00 %	8,00 %	8,00 %
1.7.2019.	31.12.2019.	0,00 %	8,00 %	8,00 %
1.1.2020.	30.6.2020.	0,00 %	8,00 %	8,00 %
1.7.2020.	31.12.2020.	0,00 %	8,00 %	8,00 %

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Ekonomikas un finanšu ministrijas tīmekļa vietne: <https://www.mef.gov.it>

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Pieejamas vairākas tīmekļa vietnes, kas piedāvā bezmaksas programmatūru likumisko procentu un nokavējuma procentu aprēķināšanai.

Lapa atjaunināta: 21/07/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešus kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Kipra

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Kipras valsts tiesību aktos nav paredzēta "likumisko procentu likme". Tomēr, ja tiek celta prasība tiesā, tiesnesim ir pilnvaras izdot rīkojumu samaksāt likumiskos procentus pēc iepriekš noteiktas likmes par periodu, sākot no prasības reģistrācijas dienas līdz sprieduma pieņemšanas dienai, ja attiecīgajos tiesību aktos nav paredzēta procentu maksāšana vai ja attiecībā uz prasībām, kas iesniegtas par līguma vai vienošanās pārkāpumiem, konkrētais līgums vai vienošanās neietver skaidru noteikumu, kurā ir norādīta procentu likme.

Pašreizējā likme ir 2 %, kas noteikta ar finanšu ministra īpašu rīkojumu, ko viņam ir pilnvaras koriģēt.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Lūdzu skatīt atbildi uz 1. jautājumu. Pašlaik spēkā esošā procentu likme ir 2 %.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Nav piemērojams. Lūdzu skatīt atbildi uz 1. jautājumu.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Nav piemērojams. Lūdzu skatīt atbildi uz 1. jautājumu.

Lapa atjaunināta: 19/02/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešu kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Lietuva

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Noteikumi par procentu maksājumiem un līgumsodu par novēlotiem maksājumiem ir paredzēti šādos tiesību aktos:

Lietuvas Republikas Civilprocesa kodekss, 6. sējums;

Lietuvas Republikas Likums par novēlotu maksājumu novēršanu komercdarījumos.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Civilkodeksa 6.37. pants paredz, ka procentu maksājumi var būt noteikti tiesību aktos vai līgumā starp pusēm atbilstīgi uzņemtajām saistībām. Debitoram ir arī pienākums maksāt procentu maksājumus atbilstīgi tiesību aktos noteiktai likmei par noteikto summu no dienas, kad lieta ir iesniegta izskatīšanai tiesā, līdz tiesas nolēmuma pilnīgai izpildei.

Saskaņā ar Lietuvas Republikas Civilkodeksa 6.71. pantu līgumsods ir tiesību aktos, līgumā vai tiesas nolēmumā noteikta naudas summa, kas debitoram jāmaksā kreditoram, ja nav izpildītas kādas saistības vai ja saistības izpildītas neatbilstīgi (sodanauda, procentu maksājumi par novēlotu maksājumu). Līgumsodu var noteikt kā konkrētu naudas summu vai kā procentuālo daļu no neizpildītajām saistībām. Līgumsodu var noteikt par saistību savlaicīgu neizpildi. Līgumsodu aprēķina, ņemot vērā termiņa kavējuma dienu, nedēļu, mēnešu vai citu laika vienību skaitu.

Saskaņā ar Civilkodeksa 6.210. pantu debitoram, kurš ir nokavējis monetāro saistību termiņu, ir pienākums maksāt procentu maksājumus atbilstīgi gada likmei, kas ir 5 % no parāda summas, izņemot, ja tiesību aktos vai līgumā ir noteikta cita procentu likme. Ja abas līgumslēdzējas puses ir uzņēmēji vai privātas juridiskas personas, gada procentu likme ir 6 % no parāda summas, izņemot, ja tiesību aktos vai līgumā ir noteikta cita procentu likme.

Lietuvas Likuma par novēlotu maksājumu novēršanu komercdarījumos mērķis ir noteikt maksājumu termiņu par pārdotajām precēm, sniegtajiem pakalpojumiem un veiktajiem darbiem saskaņā ar komerclīgumu, kā arī procentu maksājumu apmēru novēlota maksājuma gadījumā, to aprēķināšanas kārtību un kreditoru tiesības novēlotu maksājumu gadījumā. Šis likums attiecas uz visiem komerclīgumiem uzņēmumu starpā vai uzņēmumu un valsts iestāžu starpā, saskaņā ar kuriem tiek piegādātas preces, sniegti pakalpojumi vai veikti darbi pret samaksu un maksājumu veikšanu. Saskaņā ar šo likumu procentu likme par novēlotiem maksājumiem ir 8 %, ko pieskaita nemainīgajai [procentu likmei](#), kas piemērota Eiropas Centrālās bankas galvenajai refinansēšanas operācijai, kura veikta atbilstīgi nemainīgās likmes konkursa procedūrai, vai mazākajai likmei, ja Eiropas Centrālās bankas galvenā refinansēšanas operācija veikta atbilstīgi mainīgas likmes konkursa procedūrai.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Ja nepieciešams, šo informāciju sniedz personas, kuras sniedz juridisko palīdzību.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Jā.

Lapa atjaunināta: 15/10/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešu kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Luksemburga

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Likumā noteiktā procentu likme ir procentu likme, ko ik gadu nosaka ar likumu un ko piemēro par novēlotu maksājamās summas apmaksu, ja puses nav iepriekš noteikušas citu likmi.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Kopš [2004. gada 18. aprīlī pieņemtā likuma, ar ko valsts tiesību aktos transponē 2000. gada 29. jūnija Direktīvu Nr. 2000/35/EK](#), nokavējuma procentu likmi komercdarījumiem (darījumiem starp uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un valsts iestādēm, kā rezultātā par atlīdzību tiek piegādātas preces vai pakalpojumi) atsevišķi nosaka, atsaucoties uz marginālo likmi, kas izriet no galvenās mainīgās likmes konkursa procedūras attiecībā uz refinansēšanas likmi, ko Eiropas Centrālā banka piemērousi pēdējai no savām galvenajām finansēšanas operācijām, kas tiek veiktas pirms katra sešu mēnešu perioda pirmās dienas. Novēlotu maksājumu gadījumos šī likme tiks palielināta par starpību (ja vien līgumā nav noteikts citādi, saskaņā ar 3. pantu 2004. gada 18. aprīļa likumā (ar grozījumiem) par maksājumu termiņiem un nokavējuma procentu likmēm).

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

/

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

[LEGILUX](#)

[Tieslietu ministrija](#)

Lapa atjaunināta: 08/08/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešu kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Ungārija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Jā. Likumā noteikto procentu likme ir paredzēta 2013. gada V Likuma par civilkodeksu 6:47. pantā, kas saista to ar centrālās bankas procentu likmes noteikumiem. Likumā noteikto procentu likme, kas izriet no Ungārijas forintos (HUF) izteiktā parāda, pamatojas uz centrālās bankas procentu likmi, ko izlemj Ungārijas Valsts bankas Monetārā padome. Ja parāds ir izteikts ārvalstu valūtā, likumā noteiktā procentu likme ir procentu pamatlíkme, ko izlemj attiecīgās valūtas centrālā emisijas banka, bet, ja šādas pamatlíkmes nav, tā ir naudas tirgus procentu likme.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumā noteikto procentu juridiskais pamats ir Civilkodekss, saskaņā ar kuru procenti ir cena par citas personas naudu, kas pusei jāmaksā par jebkuru parādu, ja vien nav panākta cita vienošanās. Parādam piemērojami likumā noteiktie procenti tiek iekasēti katru kalendāro pusgadu. Attiecīgā kalendārā

pusgada pirmajā dienā spēkā esošā procentu likme piemērojama visam attiecīgā kalendārā pusgada periodam neatkarīgi no izmaiņām centrālās bankas procentu likmē šī pusgada laikā.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Nē.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Jā, Civilkodekss atrodams [Valsts tiesību aktu reģistrā](#) [Nemzeti Jogszabálytár]. Informācija par centrālās bankas procentu pamatlíkmi ir atrodama Ungārijas Valsts bankas [tīmekļa vietnē](#).

Lapa atjaunināta: 15/01/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Malta

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Saskaņā ar Maltas tiesību aktiem netiek izmantots termins „likumā noteiktie procenti” — tā vietā tiek izmantots termins „likumiskie nokavējuma procenti”. Šī frāze ir minēta Maltas Komerckodeksā, kurā termins ir definēts kā „vienkārša procentu likme par nokavētu maksājumu, kas vienāda ar atsaucē likmes un vismaz astoņu procentu (8 %) summu”.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Maltas tiesību akti nosaka tikai vienu procentu likmi — astoņu procentu apmērā (8 %). Šīs likmes juridiskais pamats ir Komerckodekss, Maltas likumu 13. nodaļa, it īpaši minētā kodeksa II sadaļas 1A apakšsadaļa.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Kreditors ir tiesīgs saņemt procentu maksājumus par nokavētu samaksu, sākot ar nākamo dienu pēc līgumā noteiktā maksājuma datuma vai maksājuma termiņa beigu datuma. Ja maksājuma datums vai termiņš nav noteikts līgumā, kreditors ir tiesīgs saņemt nokavētu maksājumu, pārsniedzot kādu no šiem laika ierobežojumiem:

trīsdesmit kalendārās dienas pēc tam, kad debitors saņēmis rēķinu;

trīsdesmit kalendārās dienas pēc preču vai pakalpojumu saņemšanas datuma, ja rēķina saņemšanas datums nav zināms;

trīsdesmit kalendārās dienas pēc preču vai pakalpojumu saņemšanas datuma, ja debitors rēķinu saņem agrāk nekā preces vai pakalpojumus;

trīsdesmit kalendārās dienas pēc datuma, kad saskaņā ar likumu vai līgumu produkts ir jāpārbauda vai jāapstiprina, ja debitors rēķinu saņēmis agrāk vai šādas pieņemšanas vai pārbaudes norises datumā.

Piemērojamā atsaucē likme pirmajā attiecīgā gada semestrī ir likme, kas ir spēkā tā gada 1. janvārī, bet otrajā attiecīgā gada semestrī piemērojama likme, kas ir spēkā tā gada 1. jūlijā.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Maltas Komerckodekss, Maltas likumu [13. nodaļa](#) ir brīvi pieejama tiešsaistē.

Lapa atjaunināta: 22/03/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [nl](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Procentu likmes - Nīderlande

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Nīderlandē nav likumisko procentu. Runa ir par procentiem, ko kreditors var uz likuma pamata pieprasīt novēlota maksājuma gadījumā.

Tiek nošķirti likumiski procenti par nekomerciālu darījumu (Civilkodeksa 6:119. pants) un likumiski procenti par komerciālu darījumu (Civilkodeksa 6:119. a pants).

Likumiskus procentus par nekomerciālu darījumu piemēro visiem nolīgumiem ar privātpersonām vai privātiem klientiem.

Likumiskus procentus par komerciālu darījumu piemēro visiem nolīgumiem ar komercsabiedrībām un valdības iestādēm.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumiskie procenti par nekomerciālu darījumu ir 2 %. Likumiskie procenti par komerciālu darījumu ir 8 %.

Likumiskie procenti var svārstīties.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Lapa atjaunināta: 16/11/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Austrija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Likumā noteikto procentu likmes reglamentē Austrijas Civilkodeksa (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*, ABGB) 1000. pants. **Nokavējuma procentu** likmes ar uzņēmējdarbību saistītos juridiskos darījumos uzņēmumu starpā, kā arī publisko tiesību regulētu uzņēmumu un juridisko personu starpā reglamentē ABGB 1333. pants un Austrijas Komerckodeksa (*Unternehmensgesetzbuch*, UGB) 456. pants.

ABGB 1000. pants piemērojams procentiem, „ko paredz likums vai kuriem nav noteikta likme.” ABGB 1000. panta 2. punkts paredz gadījumus, kuros procentus var piemērot procentiem (saliktie procenti).

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Tomēr ir trīs gadījumi, kuros uzskatāms, ka debitors nepilda saistības, pat ja viņš nav ticis informēts:

ja saistībām tika noteikts fiksēts periods;
ja saistības radušās prettiesiskas darbības rezultātā;
ja debitors izvairās no paziņojuma; šajā gadījumā tiek uzskatīts, ka debitors ticis informēts datumā, kurā viņam parasti tiktu izsniegts paziņojums.
Ja kredīts ir nelikvids, saistību nepildīšana netiek fiksēta, līdz kredīts kļūst likvids, ja vien nelikviditāte nav debitora vaina. Ja debitors ir atbildīgs par prettiesisku darbību vai risku, tiek uzskatīts, ka viņš nepilda saistības no datuma, kurā viņam tika izsniegts oficiāls paziņojums, ja vien jau nav konstatēta saistību nepildīšana saskaņā ar šī punkta pirmās daļas noteikumiem.

Kredīta procentu dzēšana vai atcelšana

No brīža, kad piemērojami kredīta procenti, tie ne vienmēr ir atkarīgi no kredīta pamatsummas. Procentus un pamatsummu var pārnest vai atcelt vienu bez otra.

Daļēju maksājumu novirzīšana

Valsts tiesību aktos attiecībā uz maksājumu novirzīšanu paredzēti šādi noteikumi:

(i) kad debitoram papildus kapitālam jāsedz izmaksas vai procenti vai jāizmaksā kompensācija kreditoram saistību nepildīšanas dēļ, maksājums, kas nav pietiekams pilnas summas segšanai, tiks pieskaitīts izmaksām, kompensācijai, procentiem un kapitālam minētajā secībā;

(ii) novirzīšanu kapitālam var veikt tikai pašu pēdējo, ja vien kreditors nepiekrīt citai kārtībai.

Saliktie procenti

Noteiktos gadījumos parastajiem procentiem var uzkrāties soda procenti (saliktie procenti).

Lai procentiem uzkrātos papildu procenti, jārodas kādai no tālāk minētajām situācijām.

Debitors ar tiesas palīdzību jāinformē, ka uzkrātie procenti jāpārvērš kapitālā, vai debitoram jāmaksā procenti saskaņā ar kapitalizācijas sodu.

Pārvērst kapitālā var tikai procentus, kas atbilst vismaz viena gada periodam. Šie salikto procentu ierobežojumi nav piemērojami, ja tie pārkāpj nozares konkrētos noteikumus vai praksi (piemēram, ja aizdevumus piešķirušas finanšu iestādes, uz kurām attiecas īpaši noteikumi).

Valsts judikatūra nosaka, ka soda procentiem nevar uzkrāties soda procenti. Līdz ar to likumā noteiktajiem procentiem, kuri nav samaksāti finanšu saistību nepildīšanas dēļ, principā nevar uzkrāties procenti. Tas neskar nekādu šīs intepretācijas variantu judikatūrā un likuma sniegto iespēju piemērot obligāto soda naudu, kad naudas summas apmaksa tiek pieprasīta tiesas sprieduma ceļā.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumā noteiktās procentu likmes atšķiras atkarībā no tā, vai tās ir saistītas ar civiltiesību subjektu vai komerciesību subjektu procentiem.

Likumā noteiktie civiltiesību subjektu procenti

Likumā noteiktos civiltiesību subjektu procentus nosaka kopīgais ministrijas (tieslietu un finanšu ministru) rīkojums (*Portaria*) saskaņā ar Portugāles Civilt kodeksa (*Código Civil*) 449. panta 1. punktu. Šā teksta sagatavošanas laikā civiltiesību subjektu procentu likmes noteica 2003. gada 8. aprīļa Ministru rīkojums Nr. 291/03, kas joprojām ir spēkā.

Likumiskie komerciālie procenti

Likumiskos komerciālos procentus par neatmaksāto kredītu parasti maksā komercsabiedrības, atsevišķi uzņēmumi vai juridiskās personas un it īpaši par kredīta veidiem, kas norādīti tālāk minētajā 2013. gada 10. maija Dekrētlukumā Nr. 62/2013.

Likumiskos komerciālos procentus nosaka kopīgais ministrijas (tieslietu un finanšu ministru) rīkojums saskaņā ar Portugāles Komerckodeksa (*Código Comercial*) 102. panta 3.-5. punktu. Šā teksta sagatavošanas laikā komerciesību subjektu procentu noteikšanu reglamentēja 2013. gada 26. augusta Ministrijas rīkojums Nr. 277/13, saskaņā ar kuru komerciesību subjektu procentu likmes tiek noteiktas reizi divos gados.

Apmēru katrai 2013. gada 26. augusta Ministrijas rīkojumā Nr. 277/13 minētajai procentu likmei nosaka Valsts kases un finanšu ģenerāldirektorāta (*Direcção Geral do Tesouro e Finanças*) paziņojums, kas līdz katra gada 15. janvārim un 15. jūlijam tiek publicēts Republikas dienasgrāmatas 2. sērijā.

2013. gada 26. augusta Ministrijas rīkojums Nr. 277/13 paredz divas komerciesību subjektu procentu soda likmes, kas atšķiras atkarībā no attiecīgajiem darījumiem.

Pirmā ir procentu likme, kas piemērojama maksājumu kavējumiem komercdarījumos uzņēmumu starpā vai uzņēmumu un publisku organizāciju starpā, un to paredz 2013. gada 10. maija Dekrētlukums Nr. 62/2013.

Otrā ir papildu soda procentu likme, kas piemērojama citām darbībām un saistīta ar kredītu, kas jāatmaksā komercsabiedrībām, atsevišķiem uzņēmumiem vai juridiskām personām, un to paredz Portugāles Komerckodeksa 102. panta 3. punkts.

Likumā noteiktās civiltiesību subjektu un komerciesību subjektu procentu likmes laika gaitā mainās. Tāpēc, aprēķinot procentus, jāņem vērā dažādas likmes, kas piemērojamas katrai saistību nepildīšanas perioda daļai.

Praktisku apsvērumu dēļ šeit minētas tikai pēdējo gadu likumā noteiktās procentu likmes. Šīs fakto lapas saturs ir paredzēts tikai informatīviem nolūkiem, un tas neaizstāj iepazīšanos ar katrā konkrētajā gadījumā piemērojamo valsts tiesību aktu regulējumu.

Papildus likumā noteiktajiem procentiem tiek piemēroti obligāti papildu procenti 5 % apmērā, ja naudas summas samaksa tiek norīkota ar tiesas spriedumu.

Šajā gadījumā tiks automātiski noteikta parāda procentu likme — 5 % gadā (šajā saistībā nav nepieciešams neviens cits tiesas nolēmums), skaitot no sprieduma spēkā stāšanās datuma. Šī obligātā soda nauda saskaņā ar Portugāles Civilt kodeksa 829.a panta 4. punktu nepieciešamības gadījumā tiek pieskaitīta soda procentiem vai nesamaksātajai kompensācijai.

Likumā noteiktie procenti no 1980. gada 5. augusta līdz šodienai

No 1980. gada 5. augusta līdz 1983. gada 22. maijam [(1021 diena) — 1980. gada 24. jūnija Dekrētlukums Nr. 200-C/80 un 1980. gada 31. jūlija Ministrijas rīkojums Nr. 447/80]	15 %
No 1983. gada 23. maijam līdz 1987. gada 28. aprīlim [(1437 dienas) — 1983. gada 18. maija Ministrijas rīkojums Nr. 581/83]	23 %
No 1987. gada 29. aprīļa līdz 1995. gada 29. septembrim [(3076 dienas) — 1987. gada 24. aprīļa Ministrijas rīkojums Nr. 339/87]	15 %
No 1995. gada 30. septembrim līdz 1999. gada 16. aprīlim [(1295 dienas) — 1995. gada 25. septembra Ministrijas rīkojums Nr. 1171/95]	10 %
No 1999. gada 17. aprīļa līdz 2003. gada 30. aprīlim [(1437 dienas) — 1999. gada 12. aprīļa Ministrijas rīkojums Nr. 263/99]	7 %
No 2003. gada 1. maija [(1475 dienas) — 2003. gada 8. aprīļa Ministrijas rīkojums Nr. 291/03]	4 %

Likumisko komerciālo procentu likmes no 1995. gada 28. septembra līdz šodienai

No 1995. gada 28. septembra līdz 1999. gada 16. aprīlim — 1995. gada 23. septembra Ministrijas rīkojums Nr. 1167/95]	15 %
--	------

No 1999. gada 17. aprīļa līdz 2004. gada 30. aprīlim [— 1999. gada 12. aprīļa Ministrijas rīkojums Nr. 262/99]	12 %
No 2004. gada 1. oktobra līdz 2004. gada 31. decembrim [2004. gada 30. oktobra Valsts kases ģenerāldirektorāta (<i>Direcção-Geral do Tesouro (DGT)</i>) Paziņojums Nr. 10097/04]	9,01 %
2005. gada pirmajā pusē [19. jūlija Ministrijas rīkojums Nr. 597/2005 un 2005. gada 14. janvāra <i>DGT</i> Paziņojums Nr. 310/2005]	9,09 %
2005. gada otrajā pusē [2005. gada 10. jūlija <i>DGT</i> Paziņojums Nr. 6923/2005]	9,05 %
2006. gada pirmajā pusē [2006. gada 11. janvāra <i>DGT</i> Paziņojums Nr. 240/2006]	9,25 %
2006. gada otrajā pusē [2006. gada 10. jūlija <i>DGT</i> Paziņojums Nr. 7706/2006]	9,83 %
2007. gada pirmajā pusē [2007. gada 5. janvāra <i>DGT</i> Paziņojums Nr. 191/2007]	10,58 %
2007. gada otrajā pusē [2007. gada 30. jūlija Valsts kases un finanšu ģenerāldirektorāta (<i>Direcção-Geral do Tesouro e Finanças (DGTF)</i>) Paziņojums Nr. 13665/2007]	11,07 %
2008. gada pirmajā pusē [2008. gada 29. janvāra <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 2152/2008]	11,20 %
2008. gada otrajā pusē [2008. gada 14. jūlija <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 19995/2008]	11,07 %
2009. gada pirmajā pusē [2009. gada 14. janvāra <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 1261/2009]	9,50 %
2009. gada otrajā pusē [2009. gada 10. jūlija <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 12184/2009]	8 %
2010. gada pirmajā pusē [2010. gada 4. janvāra <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 597/2010]	8 %
2010. gada otrajā pusē [2010. gada 12. jūlija <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 13746/2010]	8 %
2011. gada pirmajā pusē [2011. gada 21. janvāra <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 2284/2011]	8 %
2011. gada otrajā pusē [2011. gada 14. jūlija <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 14190/2011]	8,25 %
2012. gada pirmajā pusē [2012. gada 17. janvāra <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 692/2012]	8 %
2012. gada otrajā pusē [2012. gada 24. jūlija <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 9944/2012]	8 %
2013. gada pirmajā pusē [2013. gada 11. jūlija <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 584/2013]	7,75 %
2013. gada otrajā pusē Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013 [2013. gada 17. septembra <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 11617/2013]	8,50 %
Citi darījumi [2013. gada 23. augusta <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 10478/2013]	7,50 %
2014. gada pirmajā pusē Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,25 %
Citi darījumi [2014. gada 24. janvāra <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 1019/2014]	7,25 %
2014. gada otrajā pusē Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,15 %
Citi darījumi [2014. gada 16. jūlija <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 8266/2014]	7,15 %
2015. gada pirmajā pusē Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,05 %
Citi darījumi [2015. gada 19. janvāra <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 563/2015]	7,05 %
2015. gada otrajā pusē Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,05 %
Citi darījumi [2015. gada 14. janvāra <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 7758/2015]	7,05 %
2016. gada pirmajā pusē Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,05 %
Citi darījumi [2016. gada 6. janvāra <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 890/2016]	7,05 %
2016. gada otrajā pusē Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,00 %
Citi darījumi [2016. gada 30. jūnija <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 86741/2016]	7,00 %
2017. gada pirmajā pusē Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,00 %
Citi darījumi [2017. gada 3. janvāra <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 2583/2017]	7,00 %
2017. gada otrā puse Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,00 %
Citi darījumi [2017. gada 29. jūnija <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 8544/2017]	7,00 %
2018. gada pirmā puse Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,00 %
Citi darījumi [2018. gada 3. janvāra <i>DGTF</i> Paziņojums Nr. 1989/2018]	7,00 %
2018. gada otrā puse Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,00 %

Citi darījumi [2018. gada 28. jūnija DGTF Paziņojums Nr. 9939/2018]	7,00 %
2019. gada pirmā puse Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,00 %
Citi darījumi [2019. gada 2. janvāra DGTF Paziņojums Nr. /2019]	7,00 %
2019. gada otrā puse Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,00 %
Citi darījumi [DGTF Paziņojums Nr. 11571/2019]	7,00 %
2020. gada pirmā puse Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,00 %
Citi darījumi [DGTF Paziņojums Nr. 1568/2020]	7,00 %
2020. gada otrā puse Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,00 %
Citi darījumi [DGTF Paziņojums Nr. 1568/2020]	7,00 %
2021. gada pirmā puse Darījumi, kuriem piemērojams Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,00 %
Citi darījumi [DGTF Paziņojums Nr. 1568/2021]	7,00 %

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Papildinformācija par likumā noteiktās procentu likmes aprēķināšanu atrodama Tieslietu ministrijas Valsts kases un finanšu ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē.

<http://www.dgtf.pt/aviso-e-circulares/taxas-de-juros-moratorios>

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Tiešsaistes piekļuve atbildē uz 3. jautājumu minētajai tīmekļa vietnei ir bez maksas.

Saistītie tiesību akti

Civilkodekss https://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=775&tabela=leis

Komerckodekss https://www.igf.gov.pt/leggeraldocs/CODIGO_COMERCIAL_LIVRO_1.htm

Ministrijas īstenošanas rīkojums Nr 291/2003 <https://dre.pt/pesquisa/-/search/223663/details/maximized>

Brīdinājums

Šajā faktu lapā ietvertā informācija ir vispārīga un nav izsmejoša. Tā nav saistoša kontaktpunktam, Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklam civillietās un komercietās, tiesām vai jebkurām citām personām. Tā neaizstāj iepazīšanos ar piemērojamo spēkā esošo tiesību aktu regulējumu.

Lapa atjaunināta: 20/08/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Rumānija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Valdības rīkojums Nr. 13/2011 par likumā noteiktajiem aizdevuma lietošanas un soda procentiem maksājumu saistību nepildīšanas gadījumā un par konkrētu finanšu un fiskālo pasākumu regulēšanu banku sektorā paredz juridiskus regulējumu attiecībā uz:

- likumā noteiktajiem aizdevuma lietošanas procentiem (debitora nesamaksātie procenti par summu, kas viņam/viņai jāatmaksā noteiktā termiņā — tos aprēķina periodam pēc nesamaksātās summas apmaksas termiņa);
- likumā noteiktajiem soda procentiem (debitora nesamaksātie procenti par summu, kas viņam/viņai jāmaksā par saistību nepildīšanu noteiktajā apmaksas termiņā).

Saskaņā ar Valdības rīkojuma Nr. 13/2011 2. pantu uz maksāšanas pienākumu saskaņā ar tiesību aktiem vai līguma noteikumiem atkarībā no gadījuma attiecas aizdevuma lietošanas un/vai soda procenti; ja puses nav vienojušās par skaidriem noteikumiem, maksājamā likme ir katram no tiem atbilstošā likumā noteiktā likme.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Aizdevuma lietošanas / likumā noteikto soda / parasto procentu juridiskā regulējuma pamatā ir Valdības rīkojuma Nr. 13/2011 3.-5. pants par maksāšanas pienākumiem piemērojamiem aizdevuma lietošanas un soda procentiem un konkrētu finanšu un fiskālo pasākumu regulēšanu banku sektorā.

3. pants — (1) Likumā noteiktā aizdevuma lietošanas procentu likme ir Rumānijas Valsts bankas (*Banca Națională a României*) atsaucē procentu likme, kas ir saskaņā ar Rumānijas Valsts bankas Direktoru padomes lēmumu noteiktā monetārās politikas procentu likme.

(2) Likumā noteiktā soda procentu likme ir atsaucē procentu likme, kam pieskaitīti 4 procentpunkti.

(21) Darījumos starp profesionāļiem, kā arī starp profesionāļiem un līgumslēdzējiem iestādēm likumā noteiktā soda procentu likme ir atsaucē procentu likme, kam pieskaitīti 8 procentpunkti.

(3) Tiesiskajās attiecībās, kas neizriet no komercuzņēmuma darbības, atkārtoti publicētā Likuma Nr. 287/2009 par civilkodeksu 3. panta 3. punkta izpratnē likumā noteikto procentu likmi nosaka saskaņā ar 1. un 2. punktu, samazinot to par 20 %.

(4) Rumānijas Valsts banka publicē tās atsaucē procentu likmi Rumānijas Oficiālā Vēstneša I daļā, kad vien monetārās politikas procentu likme mainās.

4. pants — Tiesiskajās attiecībās ar pārrobežu ietekmi, kurās piemērojami Rumānijas tiesību akti un maksājums jāveic ārvalstu valūtā, likumā noteiktie procenti ir 6 % gadā.

5. pants — (1) Tiesiskajās attiecībās, kas neizriet no komercuzņēmuma darbības, atkārtoti publicētā Likuma Nr. 287/2009 par civilkodeksu 3. panta 3. punkta izpratnē procentu likme nedrīkst pārsniegt likumā noteiktos procentus par vairāk nekā 50 % gadā.

(2) Jebkādas klauzulas, kas pārkāpj 1. punkta noteikumus, nav spēkā. Šajā gadījumā kreditors zaudē tiesības pieprasīt likumā noteiktos procentus.

(3) Parastās procentu likmes spēkā esamību nosaka atsaucē uz likumā noteiktajiem procentiem, kas ir spēkā piemērošanas dienā.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Valdības rīkojuma Nr. 13/2011 3. panta 1. punkts par maksāšanas pienākumiem piemērojamiem likumā noteiktajiem aizdevuma lietošanas un soda procentiem un konkrētu finanšu un fiskālo pasākumu regulēšanu banku sektorā paredz, ka likumā noteikto procentu likme ir Rumānijas Valsts bankas atsaucē procentu likme, kas ir saskaņā ar Rumānijas Valsts bankas Direktoru padomes lēmumu noteiktā monetārās politikas procentu likme. Tā ir publicēta Rumānijas Valsts bankas tīmekļa vietnē: <https://www.bnr.ro/Monetary-Policy--3318.aspx>

Lai uzzinātu likumā noteikto procentu likmes aprēķina metodi dažādos gadījumos, skatiet iepriekšējo atbildi.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Jā, rumāņu valodā — Valdības rīkojums Nr. 13/2011 par maksāšanas pienākumiem piemērojamiem likumā noteiktajiem aizdevuma lietošanas un soda procentiem un konkrētu finanšu un fiskālo pasākumu regulēšanu banku sektorā. Skatiet Rumānijas Valsts bankas tīmekļa vietni <http://www.bnr.ro/apage.aspx?pid=404&actId=324573>

Jā, angļu valodā par Rumānijas Valsts bankas atsaucē procentu likmi. Skatiet Rumānijas Valsts bankas tīmekļa vietni <https://www.bnr.ro/Monetary-Policy--3318.aspx>

Lapa atjaunināta: 08/08/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešus kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Slovēnija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Procentu jēdziens ir definēts Saistību tiesību kodeksa (*Obligacijski zakonik*; turpmāk — STK) 374. pantā (*Uradni list RS* (Slovēnijas Republikas Oficiālais Vēstnesis); UL RS Nr. [97/07](#) — oficiālais konsolidētais teksts, un [64/16](#) — Konstitucionālās tiesas lēmums), kas paredz, ka debitors papildus pamatsummai maksā procentus, kad to paredz tiesību akti vai vienošanās kreditora un debitora starpā.

Ja debitors kavē finansiālo saistību pildīšanu, viņš saskaņā ar STK 378. panta 1. punktu papildus pamatsummai maksā arī procentus.

Līgumā paredzētos procentus reglamentē STK 382. pants, kas paredz, ka līgumslēdzējas puses var vienoties, ka debitors no finansiālo saistību rašanās līdz to apmaksas termiņam papildus pamatsummai maksā līgumā paredzētos procentus.

Slovēnijā saliktie procenti ir aizliegti — tas nozīmē, ka vēl nesamaksātiem procentiem neuzkrājas procenti, ja vien tiesību akti neparedz citādi. Līdz ar to līguma noteikums, kas paredz procentu pieskaitīšanu nesamaksātiem procentiem, nav spēkā. Tomēr līgumā var vienoties, ka procentu likme var kļūt augstāka, ja debitors laikus nesamaksā procentus.

Tomēr Patērētāju aizsardzības likuma (*Zakon o varstvu potrošnikov*) 27.a pants (UL RS Nr. 98/04 — oficiālais konsolidētais teksts, 114/06 — ZUE, Nr. 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 un 19/15) paredz, ka neatkarīgi no vispārīgajiem saistību noteikumiem gadījumā, ja patērētājs kavē apmaksu, līgumslēdzējas puses var nepieņemt piemērot augstākas procentu likmes nekā STK noteiktās.

Saskaņā ar STK, ja norunātā nokavējuma vai līgumā paredzētā procentu likme ir par vairāk nekā 50 % augstāka par likumā noteikto nokavējuma procentu likmi, šāda vienošanās uzskatāma par līgumu, kas vērstas uz iedzīvošanas, ja vien kreditors nespēj pierādīt, ka nav guvis labumu no debitora grūtībām vai sarežģītās finansiālās situācijas, debitora nepietiekamās pieredzes, nevērības vai atkarības vai ka sev vai kādam citam gūtais labums nav acīmredzami nesamērīgs ar to, ko kreditors sniedza vai apņēma sniegt vai izdarīt. Šis pieņēmums nav piemērojams komerciāliem, t. i., ekonomisko darbību īstenojošu uzņēmumu (uzņēmumi un citas juridiskās personas, kas īsteno ekonomisko darbību, vai individuālie komersanti) starpā noslēgtiem līgumiem.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

STK 378. panta 2. punkts paredz, ka kavējuma procentu likme ir 8 % gadā, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi. Saskaņā ar STK 379. pantu kreditors un debitors var vienoties par nokavējuma procentu likmi, kas augstāka vai zemāka par tiesību aktos paredzēto nokavējuma procentu likmi (līgumā norunātā procentu likme). Kā jau tika uzsvērts, vienošanos par augstāku nokavējuma procentu likmi nevar panākt, ja maksājumu kavē patērētājs, kurš ir līgumslēdzēja puse.

Īpašs procentu likmi reglamentējošs likums ir Likums par likumā noteikto kavējuma procentu likmi (*Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti*) (UL RS Nr. 11/07 — oficiālais konsolidētais teksts, turpmāk — "ZPOMZO-1"). Šī likuma 2. pants paredz, ka likumā noteiktā nokavējuma procentu likme saskaņā ar 3. panta 1. punkta d) apakšpunktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīvā 2000/35/EK par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (OV L 200, 8.8.2000., 35. lpp.) ir vadošā procentu likme, kam pieskaitīti 8 procentpunkti. Likumā noteiktā procentu likme piemērojama uz sešu mēnešu periodu, sākot no 1. janvāra vai 1. jūlija. Vadošā procentu likme ir procentu likme, ko Eiropas Centrālā banka piemēro galvenajām refinansēšanas operācijām, ko tā veikusi pirms attiecīgā sešu mēnešu perioda pirmā kalendārās dienas. Par finansēm atbildīgais ministrs publicē likumā noteikto kavējuma procentu likmi un tās izmaiņas Slovēnijas Republikas Oficiālajā Vēstnesī. Likumā noteiktā nokavējuma procentu likme, kas piemērojama no 2017. gada 1. janvāra un ir spēkā uz sešu mēnešu periodu, ir 8 %.

Līgumā noteikto procentu likmi paredz STK 382. pants. It īpaši gadījumos, kad tika panākta vienošanās par līgumā noteiktajiem procentiem, bet ne par faktisko procentu likmi un apmaksas datumu, procentu likme gadā ir 6 %, un šie procenti jāapmaksā tādā pašā termiņā kā pamatsumma. Līgumā noteikto procentu piemērošana tiek izbeigta, ja nesamaksāto procentu summa ir lielāka par pamatsummu.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Informācija par pamata un nokavējuma procentu likmēm ir pieejama arī [Slovēnijas Bankas tīmekļa vietnē](#)

Provizorisks procentu aprēķinu var iegūt [Slovēnijas Republikas Augstākās tiesas tīmekļa vietnē](#).

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

[Slovēnijas Republikas Saistību tiesību kodekss](#)

[Likums par likumā noteikto nokavējuma procentu likmi](#)

[Patērētāju aizsardzības likums](#)

Lapa atjaunināta: 04/03/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešus kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Slovākija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Kavējuma procenti ir **sods par parāda nesamaksāšanu**. Tie tiek maksāti **papildus parāda summai** un tiek noteikti procentos no nesamaksātā apjoma.

Saskaņā ar likumu parāda neatmaksāšana maina kreditora tiesību un debitora pienākumu saturu, nodibinot jaunas tiesības un pienākumus papildus pienākumam atmaksāt parādu, neskatoties uz to, vai saistību neizpildi izraisījis debitors.

Jautājumā par likumiskajiem procentiem Slovākijas tiesību aktos tiek nodalīti kavējuma procenti saskaņā ar Likuma Nr. 40/1964, Civillkodeksa (*Občianský zákonník*), 517. panta 2. punktu un kavējuma procenti saskaņā ar Komerckodeksa (*Obchodný zákonník*) 369. pantu. Saskaņā ar civiltiesībām par kavējuma procentiem nedrīkst līgumiski vienoties, t.i., līgumslēdzējas puses nedrīkst vienoties par augstāku procentu likmi nekā likumā noteiktā, atšķirībā no **komercietiesībām, kas pieļauj uzņēmumu vienošanos par kavējuma procentu likmi**; ja nepastāv vienošanās par likmi, kreditoram ir tiesības piemērot likumisko procentu likmi.

Likumiskie procenti līdz ar to ir tieši neapmaksātā parāda procenti, kuru summa tiesību aktos definēta atkarībā no tā, vai uz attiecīgo lietu attiecas civiltiesības vai komercietiesības. Saskaņā ar civiltiesībām kavējuma procenti nedrīkst pārsniegt likumā noteikto likmi (t.i., iespējams vienoties par zemāku likmi) un gadījumā, ja nav līgumiskas vienošanās, pēc kreditora pieprasījuma kavējuma procenti tiek noteikti likumiskās procentu likmes apmērā. Saskaņā ar komercietiesībām kavējuma procenti var būt gan augstāki, gan zemāki nekā likumiskie procenti, un likumiskie procenti tiek piemēroti tikai tādā gadījumā, ja nepastāv līgumiskā vienošanās.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Saskaņā ar Civillkodeksa 517. panta 2. punktu likumiskos kavējuma procentus nosaka Regula Nr. 87/1995 (*nariadenie č. 87/1995 Z.z.*) – procentu likme ir piecus procentpunktus augstāka nekā Eiropas Centrālās bankas pamatlíkme pirmajā parāda neatmaksāšanas dienā. Tādēļ ECB pamatlíkme (t.i., likme galvenajām refinansēšanas operācijām) tiek palielināta par pieciem procentpunktiem. ECB procentu likmes atsevišķiem periodiem ir pieejamas [Slovākijas Nacionālās bankas tīmekļa vietnē](#). Pirmajā saistību neizpildes dienā spēkā esošā kavējuma procentu likme **tiek piemērota visā parāda neatmaksāšanas periodā** un turpmākā ECB pamatlíkmes pielāgošana kavējuma procentu likmi neietekmē.

Atbilstīgi komercietiesībām likumiskos procentus reglamentē Komerckodeksa 369. panta nosacījumi, saskaņā ar kuriem saistību neizpildes gadījumā kreditors, ja tas ir izpildījis savas likumiskās un līgumiskās saistības, ir tiesīgs pieprasīt kavējuma procentus līgumā noteiktajā apmērā, un nepastāv prasība par jebkāda īpaša paziņojuma nepieciešamību. Kā jau iepriekš minēts, komerciālajās attiecībās kavējumu procentu likmi ir iespējams līgumiski mainīt. Tomēr, arī līgumiski vienojoties par kavējuma procentu likmi, tai ir jāatbilst godīgas tirdzniecības principiem. Pretējā gadījumā šādas līgumiskās tiesības nevar tikt aizsargātas, kas nozīmē, ka, **pat ja pastāv līgumiska vienošanās par procentu likmi, tiesa nedrīkst piespriest procentus atbilstīgi likmei, kas šos principus pārkāpj. Vēl viens izņēmums attiecas uz parādiem** patērētāju līgumos, kur patērētājs ir debitors, un atrunātie kavējuma procenti nedrīkst būt augstāki nekā civiltiesībās noteiktā summa.

Turklāt saskaņā ar minēto Komerckodeksa pantu, ja nepastāv vienošanās par kavējuma procentu likmi, debitoram ir jāveic kavējumu procentu atmaksa saskaņā ar Slovākijas valdības Noteikumos Nr. 21/2013 (*nariadenie č. 21/2013 Z.z.*) noteikto likmi. Tiesību aktos tiek pieļauti fiksēti un mainīgi kavējuma procenti. Fiksētā procentu likme ir vienāda ar ECB pamatlíkmi pirmajā saistību neizpildes dienā, palielinot to par deviņiem procentpunktiem; šī likme piemērojama visam parāda nemaksāšanas periodam. Tādējādi turpmākā ECB pamatlíkmes pielāgošana kavējuma procentu likmi neietekmē (tādēļ šo kavējuma procentu likmi sauc par fiksēto procentu likmi). Tomēr fiksētās procentu likmes vietā kreditors var pieprasīt no debitora mainīgos kavējuma procentus, prasot debitoram maksāt kavējuma procentus ECB pamatlíkmes apmērā, kas ir spēkā pirmajā attiecīgā kalendārā pusgada dienā, palielinot to par astoņiem procentpunktiem. Ja kreditors izvēlas mainīgos kavējuma procentus, šī procentu aprēķina metode (nevis likme, kas noteikta brīdī, kad iestājas saistību neizpilde, bet likmes aprēķina metode) ir spēkā visā parāda nemaksāšanas periodā. Tādēļ mainīgie kavējuma procenti nozīmē, ka kavējuma procentu likme var mainīties atbilstīgi ECB noteiktajai pamatlíkmei, kas ir spēkā pirmajā attiecīgā kalendārā pusgada dienā, t.i., 1. janvārī un 1. jūlijā. ECB procentu likmes atsevišķiem periodiem ir pieejamas [Slovākijas Nacionālās bankas tīmekļa vietnē](#).

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Kavējuma procentu aprēķina metode tiesību aktos ir noteikta skaidri un saprotami. Pašreiz spēkā esošo kavējuma procentu likmi Slovākijas Republikas Tieslietu ministrija (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) ir publicējusi [savā tīmekļa vietnē](#). Tā ir pieejama arī tīmekļa vietnē <https://www.najpravo.sk/>, kuru bieži izmanto Slovākijas kreditori, debitori un viņu juristi. Šajā tīmekļa vietnē kavējuma procentus var vienkārši aprēķināt, izmantojot šim nolūkam īpaši izstrādātu kalkulatoru.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Papildus iepriekš minētajām saitēm pašreiz spēkā esošo tiesību aktu (Civillkodekss un Komerckodekss) un noteikumu (Noteikumi Nr. 87/1995 un 21/2013) teksts ir pieejams tīmekļa vietnē <https://www.slov-lex.sk/domov>.

Lapa atjaunināta: 22/04/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Somija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

"Likumā noteiktie procenti" Somijas tiesību aktos nozīmē gan procentu likmi, kas piemērojama nesamaksātam parādam pirms apmaksas termiņa, gan soda procentus par kavētiem maksājumiem. Noteikumi par abiem likumā noteikto procentu veidiem ir izklāstīti Procentu likumā (*Korkolaki*, 633/1982). Pienākums maksāt procentus vai soda procentus par kavētiem maksājumiem ir noteikts Procentu likumā, ja vien debitora pienākums, komercdarbības prakse vai tiesību akti neparedz citādi (Procentu likuma 2. panta 1. punkts).

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Par parādiem maksājami procenti. Debitoram nav jāmaksā procenti par periodu pirms parāda apmaksas termiņa (Procentu likuma 3. panta 1. punkts).

Tomēr ir iespējams vienoties, ka ir jāmaksā procenti. Ja par saistībām maksāt procentus panākta vienošanās, nenosakot procentu likmi, debitoram jāmaksā gada procenti saskaņā ar Procentu likuma 12. pantā minēto atsaucies likmi (Procentu likuma 3. panta 2. punkts).

Patērētāju aizsardzības likumā (*Kuluttajansuojalaki*, 38/1978) ir ietverti noteikumi par likumā noteikto procentu likmi attiecībā uz patēriņa parādnikiem, jo īpaši attiecībā uz finanšu parādiem, kuru pamatā ir patēriņa kredīti.

Saskaņā ar likuma grozījumu, kas stājās spēkā 2019. gada 1. septembrī, aizņēmuma likmi par kredītu, ko ņēmis patēriņa parādnieks, nedrīkst noteikt lielāku par 20 % (Patērētāju aizsardzības likuma 7. nodaļas 17. a pants). Šos noteikumus ar dažiem izņēmumiem piemēro kredīta līgumiem, kas noslēgti pēc 2019. gada 1. septembra. Pirms šā noteikuma stāšanās spēkā (2019. gada septembrī) bija noteikta procentu likmes maksimālā robeža, kura bija piesaistīta kredītu gada procentlikmei (atsauces likme plus 50 procentpunkti saskaņā ar Procentu likuma 12. pantu), taču tā citstarp neattiecas uz aizdevumiem, kas mazāki par 2000 EUR.

Koronavīrusa izraisītās situācijas dēļ tika izdarīts grozījums arī Patērētāju aizsardzības likumā, pagaidu kārtā nosakot maksimālo procentu likmi dažiem patēriņa kredītu veidiem 10 % apmērā (Patērētāju aizsardzības likuma 7. nodaļas 17. pants). Šis noteikums ir spēkā no 2020. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 30. septembrim.

Iepriekš minētās procentu likmes var piemērot paralēli atkarībā no dažādiem faktoriem, piemēram, kredīta veida (vienreizēja summa vai beztermiņa kredītliņš) un kredīta izsniegšanas datuma vai beztermiņa kredītliņa atvēršanas datuma.

Procenti par kavētiem maksājumiem. Līgumos, uz kuriem attiecas Likums par maksāšanas noteikumiem komercdarījumos (*Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista*, 30/2013), likumā noteiktie procenti par nokavētiem maksājumiem ir astoņus procentpunktus augstāki par attiecīgajā laikā spēkā esošo atsaucē likmi (Procentu likuma 4.a panta 1. punkts), t. i., pašlaik likme ir 8,0 % (situācija 2020. gada rudenī). Citos līgumos likumā noteiktie procenti par kavētiem maksājumiem ir septiņus procentpunktus augstāki par attiecīgajā laikā spēkā esošo atsaucē likmi (Procentu likuma 4. pants), t. i., pašlaik likme ir 7,0 % (situācija 2020. gada rudenī).

Attiecībā uz patērētāju parādiem Procentu likuma noteikumi par soda procentiem kavētiem maksājumiem ir obligāts tiesību akts, un nav iespējams vienoties par augstāku procentu likmi kavētiem maksājumiem (Procentu likuma 2. panta 2. punkts). Tomēr būtu jāatzīmē, ka gadījumos, kad procentu likme par kavētiem maksājumiem ir zemāka nekā procentu likme, kura maksājam par parādu laikposmā pirms apmaksas termiņa, procenti par kavētiem maksājumiem ir jāmaksā, pamatojoties uz tiem pašiem noteikumiem, kas piemērojami laikposmā pirms apmaksas termiņa. Tomēr gadījumos, kad parādnieka saistības ir saistītas ar patēriņa kredīta līgumu, procenti par kavēto maksājumu ir jāmaksā, pamatojoties uz tiem pašiem noteikumiem, kas piemērojami laikposmā pirms apmaksas termiņa – laikposmā, kas nepārsniedz 180 dienas no dienas, kad parāds atmaksājams pilnībā. Ja tiesas spriedums par parādu ir pasludināts pirms minētā laikposma beigām, procenti ir jāmaksā, pamatojoties uz tiem pašiem noteikumiem, kas piemērojami laikposmā pirms apmaksas termiņa spriedumā (Procentu likuma 4. panta 2. punkts).

Citu parādu (kas nav patērētāju parādi) gadījumā par procentu likmi kavētiem maksājumiem ir iespējams vienoties. Tomēr līgumos, uz kuriem attiecas Likums par maksāšanas noteikumiem komercdarījumos, nav iespējams vienoties, ka kreditoram nav tiesību iekasēt soda procentus par kavētiem maksājumiem; ja debitors ir līgumslēdzējs, nav iespējams vienoties, ka procentu likme kavētiem maksājumiem ir zemāka nekā saskaņā ar Procentu likuma 4. a panta 1. punktā noteikto (Likuma par maksāšanas noteikumiem komercdarījumos (*Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista*) 8. pants). Tomēr maksājumus, uz kuriem attiecas Likums par maksāšanas noteikumiem komercdarījumos, procenti par kavētiem maksājumiem ir jāmaksā, pamatojoties uz tiem pašiem noteikumiem, kas piemērojami laikposmā pirms apmaksas termiņa, ja kavējuma procentu likme ir zemāka nekā procentu likme, kura maksājam par parādu laikposmā pirms apmaksas termiņa (Procentu likuma 4.a panta 2. punkts).

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Procentu likumā minētā atsaucē likme ir procentu likme, ko Eiropas Centrālā banka piemēro tās pēdējām refinansēšanas pamatoperācijām, kas veiktas pirms katra pusgada pirmās kalendārās dienas, un tā ir noapaļota līdz tuvākajam pusprocentpunktam (Procentu likuma 12. pants).

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Neoficiāls Procentu likuma tulkojums angļu valodā ir pieejams tīmekļa vietnē: https://finlex.fi/en/laki/kaannokset/1982/en19820633_20130032.pdf

Likuma teksts somu un zviedru valodā pieejams tīmekļa vietnē <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1982/19820633>

Likums par maksāšanas noteikumiem komercdarījumos somu un zviedru valodā ir pieejams tīmekļa vietnē: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20130030>

Patērētāju aizsardzības likums somu un zviedru valodā ir pieejams tīmekļa vietnē: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038>

Lapa atjaunināta: 10/05/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Zviedrija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Procentus regulējošie noteikumi ir izklāstīti Procentu likumā (*räntelagen*, Nr. 1975:635). Šie noteikumi piemērojami, izņemot gadījumus, kad līgums, apsoltījums vai cits noteikts likumdošanas instruments paredz citādi. Tomēr saskaņā ar Procentu likumu daži līguma noteikumi atzīstami par spēkā neesošiem.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Atmaksāšanas pieprasījumi

Kad tiek pieprasīta maksājuma atmaksa, piemēram, pamatojoties uz līguma pārkāpumu, procentu likme ir atsaucē likme (2016. gada februārī tā bija 0 %), kam pieskaitīti divi procentpunkti. Procenti maksājami no datuma, kad tika izsniegts maksājums, līdz atmaksas datumam (to ieskaitot) vai, ja atmaksa netiek veikta laikus, līdz datumam, no kura procenti ir maksājami saskaņā ar noteikumiem par nenokārtotajām atlīdzības prasībām (to ieskaitot).

Nenokārtotās atlīdzības prasības

Par nenokārtotu maksājumu atlīdzības prasījumiem maksājamiem procentiem piemēro atsaucē likmi (2016. gada februārī — 0 %), kam pieskaitīti astoņi procentpunkti. Piemērojami tālāk norādītie vispārīgie noteikumi.

(a) Ja apmaksas termiņš tika noteikts iepriekš, procenti par prasījumu jāmaksā, sākot ar attiecīgo datumu.

(b) Ja prasījuma pamatā ir personas pienākums atskaitīties par naudu, ko viņš/ viņa saņēmis(-usi) no pilnvarotāja vai trešās personas, procenti jāmaksā, sākot ar datumu, kurā tiek sniegta atskaite, vai, ja atskaite netiek sniegta, sākot ar datumu, kurā vajadzēja sniegt atskaiti.

(c) Attiecībā uz citiem nenokārtotu maksājumu atlīdzības prasījumiem vispārīgs noteikums ir tāds, ka procenti jāmaksā, sākot ar trīspadsmito dienu pēc tam, kad kreditors nosūtījis rēķinu vai citādi pieprasījis veikt noteiktās summas apmaksu, norādot, ka nemaksāšanas gadījumā tiks paredzēts pienākums maksāt procentus. Debitoram nav jāmaksā procenti par laiku pirms rēķina vai pieprasījuma saņemšanas.

Komercdarījumos tirgotāju starpā procenti jāmaksā neatkarīgi no tā, vai maksājuma pieprasījums norāda, ka nemaksāšanas gadījumā tiks paredzēts pienākums maksāt procentus. Tas pats attiecas uz gadījumu, kad tirgotājs savos komercdarījumos iesniedzis prasību pret publisku iestādi vai citu valsts sektora iestādi par sniegtajām precēm vai pakalpojumiem.

Attiecībā uz prasījumu par zaudējumu atlīdzināšanu (*skadestånd*) vai citu līdzīgu kompensāciju, ko nevar noteikt bez papildu informācijas, procenti ir maksājami par summu, kas nav samaksāta, sākot ar trīspadsmito dienu pēc tam, kad kreditors pieprasījis apmaksu un sagatavojis ziņojumu par to, ko viņš / viņa var pamatot pieprasīt. Debitoram nav pienākuma maksāt procentus par laiku pirms pieprasījuma un ziņojuma saņemšanas.

Neraugoties uz visiem citiem noteikumiem, procenti par nenokārtotu maksājumu atlīdzību jebkurā gadījumā maksājami ne vēlāk kā no datuma, kad saņemts paziņojums par maksājuma uzdevuma pieteikumu (*betalningsföreläggande*) vai pavēste (*stämning i mål*) par prāvu ar mērķi panākt prasības apmaksu.

Ja prasījums par zaudējumu atlīdzināšanu izriet no tiesību aktu tīša pārkāpuma, pieprasītā zaudējumu atlīdzība netiek maksāta mūža rentes formā (*livränta*), un procenti maksājami, sākot ar datumu, kurā tika nodarīti zaudējumi.

Prasības, kam procenti piemēroti pirms apmaksas termiņa

Ja prasījumam procenti piemēroti laikā, kad tas jāapmaksā, un apmaksa netiek veikta laikus, turpina piemērot pirms apmaksas termiņa piemēroto procentu likmi. Tomēr maksājamā procentu likme nekādā gadījumā nedrīkst būt mazāka par to likmi, kas būtu maksājama par nenokārtotu prasījumu, kam procenti netika piemēroti pirms apmaksas termiņa.

Procenta likmes korekcija

Procentu likmi var koriģēt, ja debitors nevarēja veikt apmaksu laikus slimības, bezdarba vai jebkāda cita apstākļa dēļ, ko viņš/viņa nespēj kontrolēt un saistībā ar kuru par izrietošo kavējumu nebūtu pamatoti pieprasīt viņam/viņai procentu apmaksu pilnā apmērā.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Šajā saitē pieejama Procentu likuma (rāntelagen) neoficiālā versija:

Lapa atjaunināta: 23/02/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Anglija un Velsa

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Likumiskie procenti ir procentu likme, ko saskaņā ar likumu var piemērot neatmaksātai prasībai par naudas summu. Anglijas un Velsas tiesību akti paredz, ka attiecīgos gadījumos jāpiemēro likumiskie procenti.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumisko procentu apmērs/likme	Likumisko procentu piemērošanas kritēriji (vajadzības gadījumā, piemēram, kavējums, patēriņa līgums utt.),	Juridiskais pamats
8 %	Ja netiek piemērota cita likumiskā procentu likme vai līgumiskā procentu likme, kreditors var pieprasīt procentus ar gada likmi 8 %.	Skatīt 1838. gada Spriedumu likuma 17. pantu. 1981. gada Augstākās tiesas likuma (bijušā Augstākās tiesas civillietās likuma) 35.A pants Augstajā tiesā ("35.A pants")... <i>vienkāršus procentus ar tādu likmi, kādu tiesa uzskata par piemērotu, vai kā tiesas noteikumi var paredzēt attiecībā uz visu parāda daļu vai jebkuru tā daļu par visu vai jebkuru laika posma daļu no dienas, kad radies prasības iemesls, līdz samaksas dienai...</i> 1984. gada Apgabaltiesu likuma 69. pants attiecībā uz apgabaltiesu ("69. pants) ... <i>apgabaltiesā veiktā tiesvedībā (kad vien tā ir uzsākta) par parāda vai zaudējumu piedziņu attiecībā uz jebkuru summu, par kuru tiek noteikts spriedums, var iekļaut vienkāršus procentus ar tādu likmi, kādu tiesa uzskata par piemērotu vai ko var noteikt attiecībā uz visu parādu vai zaudējumu daļu, par kuru ir pieņemts spriedums, vai maksājumu, kas veikts pirms sprieduma, par visu vai jebkuru laika posmu no dienas, kad radies prasības iemesls...</i> 1934. gada Likumu reformas (Dažādu noteikumu) likuma 3. pants attiecībā uz tiesām, kuras nav Augstā tiesa un apgabaltiesa, piemēram, Apelācijas tiesa (Civillietu nodaļa), kad tā pasludina spriedumu. " <i>Jebkurā tiesvedībā, kas tiek izskatīta jebkurā tiesas procesā par jebkura parāda vai zaudējumu piedziņu, tiesa, ja tā uzskata par lietderīgu, var noteikt, ka summai, par kuru spriedums ir pieņemts, tiek piemērota tāda likme, kādu tā uzskata par piemērotu attiecībā uz visu parādu vai jebkuru tā daļu, vai zaudējumu par visu laikposmu vai jebkuru tā daļu laikā no dienas, kad radies prasības iemesls, līdz sprieduma dienai...</i> " 1882. gada Pārvedu vekseļu likuma 57. panta 1. punkta b) apakšpunkts par noprotētētiem pārvedu vekseliem, ja vekselis ir maksājams pēc pieprasījuma un citā gadījumā pēc termiņa. 1970. gada Nodokļu pārvaldības likuma 86. -92. pants par nokavētiem nodokļu maksājumiem 1994. gada Rīkojuma par advokātu (uzņēmējdarbībā, kas nav saistīta ar strīdus gadījumu) atalgojumu 14. pants par neapmaksātiem

		advokātu rēķiniem par darbu, kas nav saistīts ar strīdus gadījumu, ieskaitot apmaksātas izmaksas un PVN; tomēr likme nevar pārsniegt sprieduma parāda likmi, t. i., 8 % gadā. 1996. gada Arbitrāžas likuma 49. pants, kas dod tribunālam tiesības noteikt vienkāršus vai saliktus procentus "no tāda datuma, ar tādām likmēm un ar tādām atlikušajām summām, kādas, pēc tā domām, atbilst lietas taisnīgumam". 1998. gada Likums par komerciālu parādu maksājumu kavējumu (procentiem) ("1998. gada likums"). Turklāt CPN 16.4. panta 1. punkta b) apakšpunkts un 2. punkts paredz, ka prasītājam prasībā (vai pretprasībā) jānorāda, ka viņš vēlas saņemt procentus, un jānorāda, vai viņš tos pieprasa saskaņā ar līgumu atbilstoši valsts tiesību aktiem, un, ja tā ir, tad ar kādiem, vai uz cita pamata un, ja tā, uz kāda. Ja prasība ir par noteiktu naudas summu, prasītājam jānorāda: procentu likme, pēc kuras pieprasa procentus; datums, no kura tie tiek pieprasīti; datums, līdz kuram tie tiek aprēķināti, ne vēlāk kā prasības veidlapas izdošanas datums; pieprasto procentu kopsumma līdz aprēķina datumam; procentu dienas likme, ar kādu tiek uzkrāti procenti pēc aprēķina datuma.
8 % virs Anglijas Bankas bāzes likmes. Bankas atsaucē likme tiek noteikta reizi sešos mēnešos — 30. jūnijā un 31. decembrī.	Uzņēmumiem un publiskā sektora iestādēm ir likumīgas tiesības pieprasīt procentus par to komerciālo parādu maksājumu kavējumu, kas izriet no līgumiem, kuri noslēgti 2002. gada 7. augustā vai vēlāk.	1998. gada Likums par komerciālu parādu maksājumu kavējumu (procentiem)

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Procentus var pieprasīt no dienas, kad summa ir maksājama, līdz dienai, kad tiek izsniegta prasība, un ar tādu pašu likmi līdz sprieduma pasludināšanas dienai. Procenti var tikt pieprasīti arī no sprieduma pasludināšanas dienas ar tādu pašu likmi attiecībā uz Augstās tiesas spriedumiem par jebkuru vērtību un attiecībā uz apgabaltiesas spriedumiem, kuru vērtība pārsniedz 5 000 GBP. Tiek piemēroti tikai vienkāršie procenti. CPN 44.2 panta 6. punkta g) apakšpunkts dod tiesai tiesības pieprasīt procentus par izmaksām, kas radušās **pirms** sprieduma pasludināšanas.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Attiecīgie tiesību akti ir atrodami šādās saitēs:

📄 [1838. gada Spriedumu likums](#)

📄 [1981. gada Augstākās tiesas civilietās likums \(pārdēvēts par Augstāko tiesu likumu\)](#)

📄 [1984. gada Apgabaltiesu likums](#)

📄 [1998. gada Likums par komerciālu parādu maksājumu kavējumu \(procentiem\)](#)

📄 [1991. gada Apgabaltiesu \(sprieduma parāda procentu\) rīkojums](#), kas grozīts ar 📄 [1996. gada Apgabaltiesu \(sprieduma parāda procentu\) rīkojumu \(ar grozījumiem\)](#)

Lapa atjaunināta: 16/08/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešus kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Ziemeļīrija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Attiecībā uz situāciju Anglijā un Velsā likumiskie procenti ir likumā noteiktā procentu likme, ko var piemērot par neveiktu komerciāla parāda samaksu. Likumā noteiktos procentus var pieprasīt saskaņā ar 1998. gada Likumu par komerciālu parādu maksājumu kavēšanu (procentiem). Likumā noteiktos procentus nepiemēro, veicot pārdošanu izsolē. Gan pārdevējam, gan pircējam jārikojas kā komerciālai personai.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumisko procentu apmērs/likme	Likumisko procentu piemērošanas kritēriji (vajadzības gadījumā, piemēram, kavējums, patēriņa līgums utt.),	Juridiskais pamats
Vispārējo un īpašo zaudējumu atlīdzība — ne vairāk kā 8 %. N.B. <i>Tehniski tā nav "likumisko procentu" likme, bet gan procentu likme, ko piemēro ārpus 1998. gada</i>	Pēdējo gadu laikā tiesas saskaņā ar saviem ieskatiem parasti ir piešķirušas procentus 2 % apmērā par vispārējiem zaudējumiem (sākot no tiesas pavēstes izsniegšanas dienas) un 6 % apmērā par īpašiem zaudējumiem (sākot no dienas, kad radušies zaudējumi).	Šī prakse tika apstiprināta lietā <i>McDowell pret Smyth</i> un <i>MIB</i> (1996. gads). Tiesu pilnvaras izmantot rīcības brīvību un noteikt vienkāršus procentus par parādiem un zaudējumu atlīdzināšanu ir noteiktas:

Likuma par komerciāla parāda maksājumu kavēšanu (procentiem) piemērošanas jomas, t. i., nekomerciāli, vienkārši procenti.		1980. gada Rīkojumā par grāfistes tiesām (Ziemeļīrija) 45.A pants 1978. gada Likumā par tiesu varu (Ziemeļīrija) 33. A pants.
8 % virs Anglijas Bankas bāzes likmes. Bankas atsaucēs likme tiek noteikta reizi sešos mēnešos 30. jūnijā un 31. decembrī. Bāzes likme 31. decembrī tiks izmantota parādiem, kuru maksājumi tiks kavēti no 1. janvāra līdz 30. jūnijam. Likme, kas stāsies spēkā 30. jūnijā, tiks izmantota no 1. jūlija līdz 31. decembrim.	Uzņēmumiem un publiskā sektora iestādēm ir likumīgas tiesības pieprasīt procentus par to komerciālo parādu maksājumu kavēšanu, kas izriet no līgumiem, kuri noslēgti 2002. gada 7. augustā vai vēlāk. Likumā noteiktos procentus var pieprasīt pēc kavēto maksājumu saņemšanas. Limits Ziemeļīrijā ir seši gadi. Procenti parasti tiek aprēķināti 30 dienu laikā no dienas, kad tie bija jāmaksā un tika pieprasīti. Līgums nevar izslēgt likumā noteiktos procentus, bet to pieprasīšana nav obligāta.	1998. gada Likums par komerciālu parādu maksājumu kavēšanu (procentiem) 2002. gada Rīkojums (Nr. 3) par komerciālu parādu maksājumu kavēšanu (procentu likmēm) 2002. gada Noteikumi par komerciālu parādu maksājumu kavēšanu

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Nesamaksāto procentu aprēķināšana ir vienkāršs process. Vispirms tiek aprēķināts, kādi būtu procenti par pilnu gadu. To veic, reizinot parāda summu ar kopējo procentu likmi (bāzes likme plus 8 %). Pēc tam aprēķina dienas procentus, dalot gada procentus ar 365 dienām. Tādējādi tiek aprēķināti maksājamie procenti, reizinot dienas procentus ar nokavēto dienu skaitu. Jūs piemērojāt procentus par parāda bruto summu, ieskaitot jebkuru PVN elementu, bet nemaksājat PVN par procentiem.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Attiecīgie tiesību akti ir atrodami šādās saitēs:

- [1998. gada Likums par komerciālu parādu maksājumu kavēšanu \(procentiem\)](#)
- [2002. gada Rīkojums \(Nr. 3\) par komerciālu parādu maksājumu kavēšanu \(procentu likmēm\)](#)
- [2002. gada Noteikumi par komerciālu parādu maksājumu kavēšanu](#)
- [1980. gada Rīkojums par Grāfistes tiesām \(Ziemeļīrija\)](#)
- [1978. gada Likums par tiesu varu](#)

Lapa atjaunināta: 12/08/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Skotija

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Likumiskie procenti ir procentu likme, ko saskaņā ar likumu var piemērot neatmaksātai prasībai par naudas summu. Skotijas tiesību akti paredz, ka attiecīgos gadījumos jāpiemēro likumiskie procenti.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumisko procentu apmērs/likme	Likumisko procentu piemērošanas kritēriji (vajadzības gadījumā, piemēram, kavējums, patēriņa līgums utt.),	Juridiskais pamats
8 %	Ja netiek piemērota cita likumiskā procentu likme vai līgumiskā procentu likme, kreditors var pieprasīt procentus par tiesas dekrēta vai izraksta summu ar gada likmi 8 %.	1892. gada Šerifa tiesu (Skotija) izrakstu likuma 9. pants, ko aizstāj ar 1. pantu 1975. gada Tiesu sēžu (<i>Sederunt</i>) (procenti Šerifa tiesas dekrētos un izrakstos) aktā (SI 1975/948) un groza ar 2. pantu 1993. gada Tiesu sēžu (<i>Sederunt</i>) (procenti Šerifa tiesas dekrētos un izrakstos) aktā (SI 1993/769), — nosaka tiesvedības procentu likmi 8 % gadā. Tiesu sēžu (<i>Sederunt</i>) akta (1994. gada Augstākās civillietu tiesas noteikumi (SI1994/1443)) 7.7. noteikums — nosaka tiesvedības procentu likmi 8 % apmērā. 1990. gada Rīkojuma par Darba strīdu tribunāliem (procentiem) (SI 1990/479) 3.-4. pants — piemēro "42 dienu noteikumu" un procentu likmi, kas noteikta 1838. gada Spriedumu likuma 17. pantā (kas, kā grozīta ar 1993. gada Sprieduma parāda (procentu likmju) rīkojuma (SSI 1993/564) 2. pantu, ir 8 %). 1996. gada Darba strīdu tribunālu (procentu par zaudējumu atlīdzību diskriminācijas lietās) likuma (SI 1996/2803) 8. pants — procenti piemērojami no dienas pēc lēmuma pieņemšanas dienas ar likmi, kas uz laiku noteikta ar 1892. gada Šerifa tiesu (Skotija) izrakstu likuma 9. pantu.
8 % virs Anglijas Bankas bāzes likmes.	Attiecībā uz komerciāliem parādiem 1998. gada Likums par komerciālu parādu maksājumu kavējumu (procentiem) paredz, ka procenti ir maksājami par parādiem, kas maksājami, lai	1998. gada Likums par komerciālu parādu maksājumu kavējumu (procentiem) (likme noteikta

	aizsargātu piegādātājus, kuru finansiālais stāvoklis padara tos neaizsargātus, ja viņu kvalificētie parādi tiek nomaksāti ar kavējumu, un lvispārīgi – lai novērstu kvalificētu parādu nokavējumu.	4. pantā 2002. gada Rīkojumā par komerciālu parādu maksājumu kavējumu (procentu likmi) (Skotija) (SSI 2002/336)).
Tāda likme, kādu tiesa var noteikt		1988. gada Augstākās civillietu tiesas likuma 42. pants — procentus var piešķirt, ja apelācijas sūdzību Lordu palātā noraida apsūdzības trūkuma dēļ. Procentu likme, vienkārša vai salikta, ir tāda, kādu Augstākās civillietu tiesas iekšpalāta uzskata par piemērotu. 1958. gada Likums par procentiem par zaudējumiem (Skotija)

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Procenti var tikt pieprasīti no dienas, kad maksājama summa. Parasti tiek piemēroti vienkārši procenti. Apvienotās Karalistes Augstākā tiesa, izskatot Augstākās civillietu tiesas iekšpalātas pārsūdzību, izdod šādu rīkojumu attiecībā uz procentiem, vienkāršiem vai saliktiem, kādu tā uzskata par atbilstošu.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Attiecīgie tiesību akti ir atrodami šādās saitēs:

- [1892. gada Šerifa tiesu \(Skotija\) izrakstu likums](#)
- [1993. gada Sederunt likums \(procenti Šerifa tiesu dekrētos un izrakstos\)](#)
- [1988. gada Augstākās civillietu tiesas likums](#)
- [1990. gada Rīkojums par Darba strīdu tribunāliem \(procentiem\)](#)
- [1994. gada Tiesu sēžu \(*Sederunt*\) akts \(Augstākās civillietu tiesas noteikumi\)](#)
- [1996. gada Darba strīdu tribunālu \(procentu par zaudējumu atlīdzību diskriminācijas lietās\) likums](#)
- [1958. gada Likums par procentiem par zaudējumiem \(Skotija\)](#)
- [1998. gada Likums par komerciālu parādu maksājumu kavējumu \(procentiem\)](#)
- [2002. gada Rīkojums par komerciālu parādu maksājumu kavējumu \(procentu likmēm\)](#)

Lapa atjaunināta: 13/08/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Procentu likmes - Gibraltārs

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Likumiskie procenti ir procentu likme, ko saskaņā ar likumu var piemērot spēkā esošiem prasījumiem par naudas summu. Gibraltāra tiesību akti paredz, ka attiecīgos gadījumos jāpiemēro likumiskie procenti.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumisko procentu apmērs/likme	Likumisko procentu piemērošanas kritēriji (ja nepieciešams norādīt, piemēram, kavējums, patēriņa līgums utt.),	Juridiskais pamats
8 %	Ja netiek piemērota cita likumā noteikta procentu likme vai līgumā paredzēta procentu likme, kreditors var pieprasīt procentus pēc likmes, kas attiecībā uz šādiem parādiem periodiski tiek noteikta Anglijas Augstajā tiesā — pašlaik gada likme ir 8 %.	1960. gada Augstākās tiesas likuma 36. pants. 2000. gada Ar tiesas spriedumu apstiprinātu parādu rīkojums (procentu likmes)
8 % virs Gibraltāra Krājbankas noteiktās uzkrājumu pamatlīkmes uzkrājumiem parāda rašanās dienā.	Uzņēmumiem un valsts sektora iestādēm ir likumā noteiktas tiesības pieprasīt procentus par kavētu komerciālu parādu maksājumu.	2003. gada Likums par kavētiem komerciālu parādu maksājumiem (procentiem)

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Attiecībā uz konkrētiem parādiem procentus var pieprasīt no attiecīgās summas rašanās dienas līdz prasības iesniegšanas dienai, un ar tādu pašu likmi arī līdz sprieduma pasludināšanas dienai. Procentus var arī pieprasīt no sprieduma pasludināšanas dienas ar procentu likmi, kas šādiem parādiem laiku pa laikam noteikta Anglijas Augstajā tiesā — pašlaik gada likme ir 8 %. Piemēro tikai vienkāršo procentu likmi.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Attiecīgie tiesību akti ir atrodami šādās saitēs:

- [1960. gada Augstākās tiesas likums](#)
- [2000. gada Ar tiesas spriedumu apstiprinātu parādu rīkojums \(procentu likmes\)](#)
- [2003. gada Likums par kavētiem komerciālu parādu maksājumiem \(procentiem\)](#)

Lapa atjaunināta: 11/08/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.